

می دانیم سخت است!

زمانی که برای اولین بار عبارت "سبک زندگی" را شنیدم هیچگاه تصور می کردم روزی رهبر بزرگوار انقلاب از آن سخن بگویند و نهادهای دینی و مؤسسات رسمی به اهمیت و حساسیت آن پی ببرند و بدان مشغول شوند. شامگاه روزی سرد بود که در حیاط دانشگاه امام صادق علیه السلام ایستاده بودیم به گفتگو با یک استاد متخصص در سبک زندگی که برای پژوهش در موسیقی و خوراک به ایران آمده بود.

تغییرات اجتماعی و شدت رقابت و تولید محصولات و نقش غریب و استثنایی رسانه های متنوع باعث می شود تا بسیاری از تلاش ها از حرکت مصرف مخاطبان عقب بمانند. حضور فعال و مؤثر در این عرصه نیز جز با تولید و عرضه محصولات و کالاهای مشخص و مناسب سازگار نیست چرا که اقتضای این حوزه کار و عرضه محصول است نه سخنرانی و شعر و فکر و اندیشه و بدین ترتیب با مقوله های روبرو می شویم که تجربه نشده و حتی نمونه های هم برای آن وجود ندارد که بشود از آن الگو گرفت و بر اساس آن پیش رفت. مجله محیا در واقع نشریه یک تجربه و رسانه یک حرکت نوپاست که می خواهد در این عرصه گام بردارد، سخت است و جرأت و جسارت فراوان می خواهد! می دانیم، ریسک است و خطرناک و احتمال لغزش فراوان! باخبریم، حرکت در تاریکی و قدم گذاشتن در مسیری مبهم است! آن هم در این شرایط اقتصادی که حرفه هایی چون صنعت پوشاک و صنعت آسیب های سنگین خورده اند چه رسد به محصولات فرهنگی و آن هم با رویکرد دینی! آری همه اینها درست است...

اما با همه این تفاسیل و احوال آمده ایم تا قدم در این راه بگذاریم، زیرا این رویکرد را رسالت خود می دانیم و تجربه تولید محصولات محیا در ماه محرم سال جاری و استقبال گسترده و عمومی از این مجموعه محصولات که با عنوان **سبک زندگی حسینی** عرضه شدن نشان می دهد که می توان به آینده امیدوار بود. صدور مجوز نشریه را در روز شهادت حضرت زین العابدین امام سجاد علیه السلام را به فال نیک می گیریم و دل خوش داریم او که پیام آور کربلاست و سبک زندگی اش از آب نوشیدن و غذا خوردن تا لباس پوشیدن و خوابیدن عاشورایی بود، ما را در این راه مدد کند و بتوانیم از صحیفه سجاده و رساله حقوق آن حضرت ره توشه هایی برای این راه برگیریم. در این راه به همراهی شما - هر که و هر جا هستید و هر شغل و علاقه و سن و سالی که دارید - دلگرمیم و از هر گونه پیشنهاد و ایده و طرح و هر نوع همکاری و همراهی استقبال می کنیم و مطمئنیم دستی که برای دوستی و همراهی به سویتان دراز کرده ایم به گرمی خواهید فشرد. ■

آنچه آن شب استاد عزیزمان دکتر آشنا در معرفی آن مهمان برجسته و خاطره انگیز گفت چنان ذهن و زبان مرا به خود مشغول ساخت که وقتی استاد اشعری مجله سروش

مدیر مسئول

جوان را راه اندازی کرد و مرا برای کمک به دوستانی مانند علی قنوتی و وزیری و حدادی مأمور فرمود همین پیشنهاد را به دوستان بدهم و آرام آرام جریانی شکل بگیرد که با همت و ذوق آن دوستان به هم شهری جوان برسد و بعد مجموعه ای فراهم کند که با اطمینان برای استقلال آن از روزنامه هم شهری و شکل دادن گروه مجلات تصمیم بگیرم. موضوع "سبک زندگی" نزدیکترین و ملموس ترین سطح از فرهنگ و زندگی اجتماعی است و آینه صاف و گویای باورها و نگرش های نسلی که ما برایشان می نویسیم و سخن می گوئیم. پس طبیعی است که کسی چون من در جایگاه یک مبلغ دین به این دغدغه و دلمشغولی اعتراف کند و بگوید که بعد از سالها گفتن و نوشتن در آسمان فضایی انتزاعی و ذهنی به زمین واقعی و ملموس سبک زندگی رسیده است.

از سوی دیگر مؤسسه و هیأت قرآنی احیاء منتشر کننده نشریاتی چون «خیمه» و «جدید» و «محیا» که رسالت خود را احیای معارف دینی و شعائر الهی از منظر قرآن و عترت می داند چارچوب مشخصی را برای خود تعریف کرده است و نمی خواهد خارج از این تعریف و دور از مأموریت خود قدم بردارد.

حرکت در عرصه سبک زندگی از مسیر دین و اهل بیت همان چیزی است که از کودکی در زیارت عاشورا زمزمه کرده ایم و از خدا خواسته ایم که "اللهم اجعل محیای محیا محمد و آل محمد / خدا یا زندگی مرا به سبک زندگی پیامبر و خاندانش قرار ده" و البته عرضه و اجرای عینی و مشخص این موضوع کاری است که به دلایل گوناگون بسیار دشوار و سخت است. از یک سو بازخوانی معارف و حقایق دینی در حوزه سبک زندگی به اقتضای زبان و شرایط مخاطبان نسل جدید کاری دشوار است و از سوی دیگر سرعت

مجله سبک زندگی دینی

- صاحب امتیاز و مدیر مسئول: محمد رضا زائری
- دبیر تحریریه: امیر محزونیه
- گرافیک: محمد یاقوتی
- عکس: سمیرا مرادی
- باسپاس از: هادی نعمت الهی، زهرا ماهری ویدا کوهی، مهدیه پالیزبان، راحله قبادی
- آدرس: تهران، میدان بهارستان، نرسیده به چهارراه سرچشمه، انتهای خیابان صیرفی پور، مجموعه فرهنگی شهیدای انقلاب اسلامی (سرچشمه)
- کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۲۷۰۱
- تلفن: ۰۲۱ ۳۵۰۲۴۰۰۲. نمابر: ۰۲۱ ۳۳۹۱۵۰۹۲
- پایگاه اینترنتی: www.mahyaco.com

فهرست

■ زندگی به سبک حسینی / ۴
■ معرفی کتاب / ۷
■ معرفی سایت / ۸
■ جامعه گرایی یا انزواگرایی / ۹
■ خیلی آرام خیلی متفاوت / ۱۲
■ اورانیوم انقلاب هنوز در هنر غنی نشده است / ۱۶
■ عزاداری عاشورا در اصفهان عهد شاه عباس / ۲۲
■ حکایت شب دهم / ۲۴
■ ده درصد بازار جهانی را در دست داریم / ۲۷
■ استخاره کردم امشب / ۳۰
■ محصولات محرم / ۳۱
■ یک اشتباه بزرگ / ۴۹

نگاهی به زندگی دینی مسلمانان ایرانی

سیاه پوشی
در سوگ ائمه اطهار

موسسه فرهنگی دانش اندیشه معاصر

مرحوم علی ابوالحسنی (مندر)

کتاب «سیاه پوشی در سوگ ائمه نور (علیهم السلام)» نوشته مرحوم حجت الاسلام علی ابوالحسنی (مندر) است که نویسنده در آن به صورت جامع بررسی به علل و عوامل ریشه‌های تاریخی و مبانی فقهی در آن می‌پردازد. شیعه در عزای امام خویش لباس سیاه می‌پوشد تا درد درون را از مصیبتی که با قتل عزیز فاطمه بر اسلام و بلکه بر انسان رفته است فریاد کند و نفرت خویش را از خیل ظالمانی که چراغ هدایت را کشته و حرمت عدل و فضیلت را شکستند اعلام دارد. در این کتاب هم به تبیین همین رنگ پرداخته شده است و نویسنده این بخشی از این رسانه شیعه را مورد مطالعه قرار داده است.

کتاب در ۱۵ فصل به عنوانی چون: «رنگ سیاه؛ رنگ پوشش، هیبت، اعتراض و عزای»، «رمز انتخاب رنگ سیاه در ایام عزای»، «سیاه پوشی در ملل و اقوام جهان»، «سیاه پوشی در سوگ آل الله؛ رسم جاری اهل بیت (ع) و دوستان آنان در تاریخ»، به نگارش درآمده است.

سبک زندگی

نشر آرما

حجت الاسلام و المسلمین

تولید محصول و نمونه برای سبک زندگی توجه شود پند و اندرز راهگشا نخواهد بود. این کتاب همان طور که نویسنده در پایان مقدمه‌اش بر کتاب آرزو کرده فصل جدیدی است در معنی حرفی که این روزها مثل بسیاری دیگر تبدیل به کلیشه شده است. حجت الاسلام و المسلمین زائری روحانی نام آشنای حوزه فرهنگ و رسانه نیز ظاهراً بر اساس همین دغدغه به گردآوری این کتاب پرداخته است همان طور که خود هم نوشته است: «امیدوارم این مجموعه مختصر بهانه ای بشود تا قدری جدی تر به این مقوله توجه کنیم و بفهمیم حوزه سبک زندگی بیشتر لباسی است که همسرمان می‌خرد و نقش آهن ربایی که به یخچالمان نصب می‌کنیم و آهنگ گوشی موبایلمان و اسباب بازی کودکان نه بحث‌های تئوریک و نظری داخل کلاس درس دانشگاهی و حجره بحث طلبگی، بلکه یک بار هم به جای منبر و تریبون به طور جدی به سراغ تلویزیون برویم.»

کتاب «سبک زندگی» با عنوان فرعی «نگاهی به زندگی دینی مسلمانان ایرانی» به همراه کتاب «حجاب با حجاب» آخرین آثار نوشته شده توسط حجت الاسلام و المسلمین زائری است که توسط انتشارات آرما منتشر شده است. پیشتر از این کتاب‌های «قدم کلیک هایتان بر چشم»، «حجاب بی حجاب» و «باید رفت» از همین نویسنده توسط انتشارات آرما انتشار یافته بود.

اگر به دنبال معنی تازه‌تری از سبک زندگی هستید جدیدترین کتاب حجت الاسلام و المسلمین زائری با عنوان «سبک زندگی» را از دست ندهید. در این کتاب زائری به خلاف نگاه رایج و مرسوم که این موضوع را تبدیل به مسئله‌ای انتزاعی کرده است سبک زندگی را کاملاً موضوعی می‌داند که مربوط به زندگی و ملموس و قابل درک است. حجت الاسلام و المسلمین زائری در این کتاب از همین نظر تعریف متفاوتی نسبت به سبک زندگی ارائه داده است. نگاه متفاوت او از این موضوع در همان مقدمه کتاب که به اجمال سبک زندگی را معرفی کرده است مشخص است: «مجموعه ترجیح‌ها و انتخاب‌ها و گرایش‌هایی که باعث می‌شود مصرف خاصی در نوع زندگی مان داشته باشیم و مثلاً سنگ عقیق را برای انگشترمان برگزینیم یا در ماه محرم مشکی بپوشیم. در اینجا انتخاب مان نشان دهنده گرایش‌های درونی و علایق و سلیقه‌ها و پسندهای ماست و به همین دلیل است که کسی نام‌فرزند خود را کورش و دیگری غلامحسین می‌گذارد». زائری در این کتاب سعی کرده سبک زندگی را در حوزه‌های مختلف مورد بررسی قرار دهد و عملانشان دهد سبک زندگی چه معنای گسترده‌ای می‌تواند داشته باشد. این کتاب با این رویکرد هم برای کسانی که در این حوزه به تحقیق و مطالعه مشغول هستند قابل مطالعه است و هم برای تمام کسانی که اندک دغدغه‌ای در باره ارتباط دین و سبک زندگی دارند. ملموس بودن تعاریف و بررسی سبک زندگی در حوزه‌های که به زندگی عادی مردم مرتبط است کتاب را برای حتی مخاطب عادی هم قابل استفاده کرده است. کتاب سبک زندگی مجموعه یادداشت‌ها و مصاحبه‌های حجت الاسلام و المسلمین زائری است که در حوزه‌های مختلفی مانند شادی و نشاط، سیاست، رسانه، تغذیه، حجاب، ماه رمضان و... وارد شده و ارتباط آن‌ها با سبک زندگی را بررسی کرده است. جدیدترین کتاب زائری پیام‌های بسیاری دارد که یکی از آن‌ها این است که سبک زندگی در این سال‌ها از هر راهی که تغییر کرده است از همان راه هم باید آن را درست کرد و به تبلیغ سبک زندگی دینی پرداخت. نویسنده تأکید دارد در جایی که امروز این رسانه‌ها و تأثیرات پیدا و پنهان آن‌ها است که سبک زندگی را تغییر داده است نمی‌توان با موعظه و نصیحت به اصلاح وضعیت در این حوزه پرداخت. در جایی که باید به

محیا با چه هدفی شکل گرفت؟

آغاز ماه محرم و نجوای روزانه زیارت عاشورا با تکرار عبارت «محیا محمد و آل محمد» یادآور غایت و آرمانی است که باید زندگی روزمره دنیایی را به عرصه تحقق زندگی آسمانی با الگوی حسینی تبدیل کند و انسان مؤمن را به سمت و سوی حسینی شدن برد. زندگی در دنیایی که مزرعه آخرت است، برای مؤمن فرق می‌کند با غیر مؤمن. کسی که به آیین اسلام و مکتب اهل بیت دل داده و جان سپرده در هر نفس، هر قدم، هر کلام و هر حرکت باید بر پایه آموزه‌های اسلامی زندگی کند.

■ زندگی دینی

دستورهای دینی ما، در ریزترین امور هم تکلیف انسان مؤمن را مشخص کرده و خداوند با فرستادن پیامبر و جانشینان او هم در حدیث و گفتارشان به شکل صریح و هم در سیره و کردارشان به شکل عملی، الگو و نمونه‌ای برای زندگی عرضه داشته است. مبنای قرآنی «ولکم فی رسول الله اسوه حسنه» برای کسانی که به بندگی خداوند می‌اندیشند و به روز دآوری ایمان دارند، زندگی دینی و ایمانی متفاوتی بر اساس زندگی پیشوایانشان در عرصه‌های گوناگون زندگی دنیا می‌سازد. انسان مؤمن که حیات و شهادت حسین بن علی -علیه السلام را -را بالاترین تجلی و جاودانه‌ترین جلوه بندگی خدا می‌بیند، هر صبحگاه در زیارت عاشورای او از خدا چنان بودنی و چنان رفتنی می‌طلبد و زمزمه می‌کند که: «اللهم اجعل محیای محیا محمد و آل محمد» و این زمزمه آرام آرام در لحظه‌های زندگی و محیایش جاری می‌شود.

■ نمونه‌های عینی

توجه به نمونه‌های عینی حضور حسینی در زندگی روزمره، مقدمه‌ای است برای مطالعه و بازشناسی این سبک زندگی و تمرکز جدی‌تر بر عناصر و مؤلفه‌هایی خاص مانند محصولات

مصرفی که نمونه‌هایی محسوس و ملموس هستند از این جهت اهمیت می‌یابند. با این نمونه‌هاست که بی‌شعار و سخن نوعی زندگی شکل می‌گیرد و بدون آنکه کسی بخواهد زبان بگشاید در رفتار و کردار خود سبک خاصی از زندگی را برمی‌گزیند؛ از خوراک و پوشاک تا شنیدنی‌ها و دیدنی‌ها همه با خود نوعی زندگی را شکل می‌دهند.

■ مقدمه‌ای برای سبک زندگی دینی

سیاه پوشی در سوگ پیشوایان هدایت و نور، سرآغازی است برای سپید شدن و راهیابی به نور هدایت در همه عرصه‌های زندگی و توجه به سبک زندگی حسینی در ماه محرم مقدمه‌ای است برای پرداختن و عرضه سبک زندگی دینی در سایر مناسبت‌ها و موقعیت‌های سال از میلاد رسول خدا تا عید غدیر و ماه مبارک رمضان. نخستین قدم‌ها برای سفر در جاده زندگی حسینی کشف نمونه محصولات و عادات و آداب آیینی و سنت‌ها و رسوم و رفتار و کردار مردم است در اظهار دلبستگی و محبت و عشق و اعتقادشان به بنده برگزیده و عزیز یک دانه خدا حسین بن علی علیه السلام.

■ نصیحت کردن ممنوع!

در حوزه سبک زندگی مهم‌ترین مؤلفه تولید

محصول به شمار می‌آید و اهمیت آن در این نکته نهفته است که مفاهیم و ارزش‌ها و افکار مجرد و ذهنی را به مصداق‌های عینی و مشخص تبدیل می‌کند و مخاطب و مصرف‌کننده بی‌آنکه بخواهیم مستقیم به او چیزی بگوییم، پیام را دریافت می‌کند و از آن متأثر می‌شود. کتیبه‌ها و پرچم‌های در و دیوار مجالس حسینی که خود رسانه‌هایی مستقل به شمار می‌آیند، به تنهایی می‌توانند موضوع مطالعه و کار جدی باشند و قطعاً اهمیت‌شان از تبلیغات حاشیه زمین‌های مسابقات ورزشی کمتر نیست و باید برای انتقال پیام به مخاطبی که در بهترین شرایط روحی مدتی با آن‌ها روبروست برای شعار و طرح و مضمون آن اندیشید و دقت کرد.

■ کفش مهمان تو تاج سر ماست

وقتی شخص به مجلس عزاداری وارد می‌شود، کیسه‌ای را برمی‌دارد که کفش خود را در آن بگذارد و می‌بیند که روی کیسه این جمله نقش بسته که: «کفش مهمان تو تاج سر ماست» و بی‌آنکه کسی با او مستقیم سخن بگوید احساس می‌کند، به عنوان مهمان سیدالشهدا حرمت و قداستی ویژه دارد. این رویکرد در لباس عزایی که در زمینه رنگ مشکی‌اش و در جای قلب طرح و نقشی با این عبارت نقش بسته که «قبره

توجه به نمونه‌های عینی حضور حسینی در زندگی روزمره، مقدمه‌ای است برای مطالعه و بازشناسی این سبک زندگی و تمرکز جدی‌تر بر عناصر و مؤلفه‌هایی خاص مانند محصولات مصرفی که نمونه‌هایی محسوس و ملموس هستند از این جهت اهمیت می‌یابند

کتابخانه
عمودیمچ بند
چرم

سر بند

جامه عزا

باشیم ولی این تجربه‌ها می‌تواند آغازی باشد برای عرضه محصولات و نمونه‌های مشخص و عینی برای مناسبت‌ها و بهانه‌های دیگری در طول سال که به مرور همچون حلقه‌های به هم پیوسته زندگی دینی در طول سال را رقم زنند.

■ تنوع و گسترده‌گی سبک زندگی حسینی

این حوزه بسیار گسترده و البته کمتر شناخته شده است و از تابلوهای تبلیغاتی هیأت‌ها و تزئینات مجالس مذهبی تا پوشاک و خوراک را در بر می‌گیرد و هر چه بیشتر بدان بپردازیم، فرصت‌ها و بهانه‌های تازه تری برای مصداقی و عینی کردن مفاهیم دینی در عرصه زندگی واقعی خواهیم یافت.

زندگی مخاطب یعنی همین که شما بدون آنکه به او دستوری بدهید یا نصیحتی بکنید با ارائه محصولی که استفاده می‌کند، یک ارزش یا یک فرهنگ را به او منتقل کنید و این اتفاقی است که تا کنون جایش بسیار خالی بوده است.

■ ۷۲+

کسی که روی پیراهن یا تی شرت مشکی عزاداری‌اش طرح ۷۲+ نقش بسته، آرزو دارد که به یاران سیدالشهدا بپیوندد و هنگامی که مچ بند چرمی با عبارت «این قطعتم یمینی» را به دست راست یا «این قطعتم یساری» را به دست چپ می‌بندد، در واقع دست راست و چپ خود را برای قربانی کردن در راه عقیده آماده می‌کند. شاید هنوز برای رسیدن به وضع مطلوب فاصله‌ای طولانی و کاری سنگین داشته

فی قلب من والاه» به مخاطب القا می‌کند که قلب او می‌تواند جایگاه قبر مولایش باشد. وقتی عزادار امام حسین در پایان مجلس مهمان سفره اکرام حضرتش می‌شود بر سفره یک بار مصرف هیأت نقش فرشتگانی را می‌بیند که غذا را به او تعارف می‌کنند و به این ترتیب شما بی‌آنکه چیزی بگویید به او یادآوری کرده‌اید که از غذایی آسمانی می‌خورید. و وقتی شرکت کنندگان در مجلس عزاداری می‌خواهند آب بنوشند روی لیوان‌های مقوایی طرحی از سپاه اشقیارامی ببینند که بانیزه‌های خود جلوی آب را گرفته‌اند و هر کسی این لیوان را به دست بگیرد، با خواندن عبارت «از آب هم مضایقه کردند کوفیان» بی‌تردید زیر لب یا حسین را زمزمه خواهند کرد. شکل دادن به سبک

اجبار به حجاب اشتباه است!

حجاب از موضوعاتی است که در طول این سال ها به سطحی ترین شکل با آن برخورد شده است. تنها مسئله آن ساده شده هر چند همیشه این ساده سازی ها تازه گره ای بوده بر گره های قبلی و اکنون این مسئله کلاف سردرگمی است که نه ابتدای آن مشخص است و نه انتهای آن و معلوم نیست اصلاً از کجا باید شروع کرد. بخش های مختلف با هم هماهنگ نیستند و هنوز به استراتژی مشخصی برای برخورد با آن نرسیده ایم. باز خوانی کتاب سبک زندگی نوشته حجت الاسلام والمسلمین زائری بهانه ای بود تا وی حرف های متفاوتی درباره حجاب بزند. حرف هایی که نشان می دهد مسئله سخت تر از آن چیزی است که می پنداریم و با ساده کردن آن گره ای از گره های آن باز نمی شود. در زیر خلاصه ای از این صحبت ها انتخاب شده است:

؟؟؟؟

● نگاه پیشرو رهبری

رهبری با صراحت در سفر خراسان شمالی گفتند: «افراد با یکدیگر فرق می کنند، بعضی ها نقص آشکار دارند و بعضی ها پنهان. هزارویک ایراد ما داریم که پیدا نیست حالا یک خانم حجابش این طور است.» این یک نگاه بسیار پیشرو و متعالی بود که باب را باز کرد تا در مورد این موضوعات صحبت شود.

● الزام و اجبار به حجاب اشتباه است

در احکام شرعی ما، در زمان صدر اسلام اگر زن آزاده و یا مسلمان نبود اجازه نمی دادند که روسری سر کند ولی ما برعکس عمل کرده ایم. اگر طرف ارمنی هم باشد می خواهیم زور کی روسری بر سرش کنیم، چادر بر سرش کنیم و... این ها نکاتی هستند که حساس است. من معتقدم که الزام و اجبار به حجاب از اول در کشور اشتباه بوده است، یعنی یک ارزش متعالی که افراد باید برای آن التماس می کردند (را اجباری کردیم) مثل پدر و مادری که در خانه بخواهند یک غذای مطلوب را به زور به بچه دهند.

● یک خطای استراتژیک

الان چه باید کرد؟ نمی توان نسخه یک کشور دیگر را اجرا کرد. آن چه که بعضی ها می گویند تجربه های مالزی، ترکیه و لبنان را انجام دهیم. نمی توان عیناً همان نسخه را اینجا اجرا کرد. من شخصاً معتقدم که چادر حجاب برتر است، پوشش بیشتری ایجاد می کند و ایرانی است. من باور دارم که الزام به اصل و اساس مهم تر است. یکی از خطاهای استراتژیک که در حال حاضر در کشور صورت می گیرد این است که همیشه در مورد پوشش و حجاب حرف می زنیم نه در مورد حیا و عفت. در حالی که حیا و عفت است که اساس است و اگر اجرا شد حجاب به طور طبیعی حاصل می شود.

● اولویت را رعایت نمی کنیم

در نهج البلاغه آمده است که امام علی (ع) روزگار یکی از نمایندگان دولتی اش را که در یک شهر دور افتاده بر سر سفره یک ثروتمند و مرفه و اشرافی نشسته بود را اسبیه کرد، ولی شما کجای نهج البلاغه پیدا می کنید که امام علی (ع) در مورد این که خانم ها بی حجاب هستند یا خیر فریاد زده باشد. می خواهیم بگویم آن چه که دین به ما یاد می دهد اولویت بندی است. در اولویت حفظ عدالت، جلوگیری از سوء استفاده های اقتصادی و جلوگیری از بی انضباطی مالی اولویت است که متأسفانه در عمل و زندگی آن را رعایت نمی کنیم. اگر ما اهتمام بیشتری به عدالت اقتصادی می کردیم به طور طبیعی عفت و حیا بیشتری تأمین می شد. هم امام علی (ع) در نهج البلاغه و هم حضرت زهرا (س) در خطبه فاطمیه گفته اند «جلوی دزدی را بگیرید، عفت درست می شود».

● ما با مخالفان حجاب دیالوگی نداریم

یکی از خلأها این است که ما با مخالفان حجاب دیالوگی نداریم تا زمانی که این ارتباط نباشد هیچ کداممان نمی توانیم همدیگر را اقناع کنیم. وقتی من نتوانم آن خانم بی حجاب را اقناع کنم حاضر می شوم که هر اتهام و برچسبی را به او بزنم، او را جهنمی بدانم. از طرفی آن خانم هم تصورش نسبت به من آدمی امل، بی عقل و... است. لذا وقتی از کنار همدیگر رد می شویم او زیر لب من را فحش می دهد و من زیر لب او را نفرین می کنم. حوزه ها باید کاری کنند که روحانی شجاعت داشته باشد و با آن خانم بی حجاب دیالوگ برقرار کند. همان کاری که امام موسی صدر در لبنان کرد.

ممکن است یک خانم نمره حجابش خوب نباشد اما نمره دیگر ارزش های دینی اش کم نباشد و معدلش خوب باشد. در این صورت قابل قبول است. ما هنوز به بلوغ نرسیده ایم. امیدوارم روزی در جمهوری اسلامی ایران برسد که بتوانیم با مخالفین و خانم های بی حجاب در جامعه اسلامی ارتباط برقرار کنیم.

• زیاد شعار می دهیم

مشکلاتی در بین رفتار ما ایرانیان است و ربطی هم به راست و چپ ندارد و در خون ماست. افرادی چون مرحوم جمال زاده و مهندس بازرگان هم به آن پرداخته اند. راجع به عادات و خلیات ما ایرانیان کار کرده اند. ما در تاکسی و اتوبوس و حتی در رفتارهای تجمعات خانوادگی مان همه این دیالوگ ها را داریم که مثلاً ایرانی ها اینجورند که جالب است که در کشورهای دیگر هم این گونه است. حال یکی از این ویژگی ها این است که ما خیلی اهل واقعیت بیرونی که با آن درگیر هستیم، نیستیم. تعارف، شعار و کلیشه زیاد داریم و متأسفانه در حوزه مفاهیم دینی که دغدغه من هم هست احساس می کنم که خیلی با یکدیگر تعارف داریم. شعار زیاد می دهیم. حرف زیاد می زنیم و از چیزی که به واقعیت زندگی مردم مربوط است در مورد آن صحبت نمی کنیم. گاهی ما شروع می کنیم به کلیات گفتن در حالی که طرف مسأله اش چیز دیگری است.

• کار ما می لنگد!

آن دختر خانمی که حجاب ندارد کسی است که در این نظام به دنیا آمده است، در همین نظام به مهد کودک رفته است، در همین نظام به دبستان رفته است، راهنمایی رفته است، کنکور شرکت کرده و بعد آمده به دانشگاه. نه از کره مریخ آمده و نه استکبار جهانی آن را فرستاده. تلویزیون خودمان را دیده است پس معلوم است که کار ما می لنگد.

• دو نکته مهم

آن چیزی که من می فهمم دو نکته است. یکی این که عامل اقتصادی در حوزه سبک زندگی به طور خاص تعیین کننده است. تعارف هم نداریم. آن مغازه دار می بیند که اگر ساپورت، فروش دارد؛ می آورد و اگر نه نمی آورد. قصه اصلاً پیچیده نیست و این که من فکر کنم که از قبل کسی برنامه ریزی کرده است که ترویج کند. نکته دوم این که هر کشور و هر ملت و هر جایی حفظ هویت ملی برایش اهمیت دارد. ما طوری مطرح کرده ایم که وقتی از این موضوع ها حرف می زنیم همه فکر می کنند که به انقلاب، نظام و رهبری مربوط است. در حالی که شما می بینید که مثلاً ژاپن به این نتیجه می رسد که لباس ملی اش دارد در مقابل لباس غربی کمرنگ می شود، انواع و اقسام جشنواره ها را برگزار می کند تا خانم ها کیمونو بپوشند. یا مثلاً در فرانسه وقتی نرم افزارهای مایکروسافت به زبان انگلیسی می آید دولت فرانسه رسماً قانون تصویب می کند که نرم افزار به زبان انگلیسی نباشد. در ایران هم مسأله همین است. آن چیزی که من می فهمم این است که آنها ارزش ها و باورها و انگاره هایی دارند که درون آنها جا افتاده است و البته این که هدایت می شود، حمایت می شود و حساب و کتاب دارد.

• نقش گروه مرجع

گزینش ما در سبک زندگی بر اساس علایقمان اتفاق می افتد. این طبیعی است کسی که نقش گروه مرجع را پیدا می کند پوشش و رفتارش اثرگذار است. حال یک موقع این گروه مرجع، روحانیون بودند و گاهی گروهی دیگر. چیزی که مهم است این است که ما از رفتارهای آنها تقلید می کنیم بدون این که متوجه باشیم. اینها نقش رسانه و نقش گروه مرجع است که عادات، سلیقه ها و پسندها را ایجاد می کنند. بعد من ناخودآگاه احساس می کنم که فلان چیز خوب است و باید انتخاب شود. گروه مرجع در هر دوره و هر جامعه نقش و تأثیر دارد. مثلاً در بحث حجاب کاملاً مشهود است. سال ها در فیلم های سینمایی ما آن آدمی که بدبخت و کلفت بود چادری و محجبه بود یا بدتر از آن در صحنه های دادگاه دقیقاً خانمی که جنایت کرده بود را با چادر به دادگاه می برند. حال من از شما سوال می کنم که یک دختر جوان که خداوند در فطرت و وجودش علاقه مندی و جذابیت قرار داده است، اینکه علاقه مند باشد به محبوبیت و دیده شدن، اگر این تصویری که طی سال ها از یک زن چادری در ذهنش شکل گرفته آیا علاقه مند به چادر می شود؟ و به طور طبیعی آیا چادر را انتخاب می کند؟ نه.

• چه کسی مقصر است؟

آیا اگر دختر جوان، زیبا و بانشاط انتخابش چادر و حجاب نشد باید او را مواخذه کنیم که الان همه دارند او را مواخذه می کنند؟ به نظر من بالعکس؛ اتفاقاً بر اساس طبیعتش عمل کرده است. ما باید کسانی را مواخذه کنیم که این تصویر را در ذهن او ایجاد کرده اند. اتفاقاً در این قصه نهادهای فرهنگی ما، جریان ها تأثیرگذار ما و گروه مرجع موثر است. البته نمی گویم تعمداً بوده است. آن چیزی که مخاطب می بیند بدون آن که بفهمد اخلاق و پسندش را تغییر می دهد. متأسفانه ما مخاطبانمان را آموزش نمی دهیم. در غرب آموزش می دهند که بچه ها حق دارند چه ساعتی و چه شبکه ای را نگاه کنند. در حالی که اگر در ایران همین را به خانواده ها بگوییم جواب می دهند که بچه باید آزاد باشد، انتخاب کند. حرف و شعارهای بی ربطی که متأسفانه بین ما باب شده است.

چهل شب از شبک زندگی آیت الله محمدرضا عینی

• آی آدم‌ها...

در دوره‌ی زمانی که صدای خود را بالا می‌برند تا دیده شوند. در جایی که همه فریاد می‌زنند. در دنیایی که حتی اگر حرف خوب داشته باشی باید قبل از آن جاذبه داشته باشی و رنگ و فرم تا صدایت را بشنوند. در دنیایی که باید حتما رسانه‌ای تصمیم بگیرد تا دیده شوی هم هنوز هستند کسانی که خود رسانه‌اند و با سکوتشان فریاد می‌زنند. هنوز کسانی هستند که مصداق کونو دعاء الناس یغیر السننکم هستند. ترجمه عمل‌اند. با رفتارشان همه را به دین دعوت می‌کنند و این امید را در دل‌ها نگه می‌دارند که دین و دینداری تبدیل به صوت و صدا و حرف نشده است. اینان پاسدار واقعی دین هستند نه آن‌ها که تنها فریادند و سعی دارند امر مقدسی را با امور نامقدس به دست می‌آورند. اینان حافظان واقعی دین هستند و چشم مردم هم به آنان است. آن‌ها قبل از این که خطابه کنند خود عمل می‌کنند و پیش از اینکه شعار بدهند عمل می‌کنند و تجسم آن چیزی هستند که از آن سخن می‌گویند. اینان سندند. سند‌هایی که با آنان می‌شود اثبات کرد خیلی چیزها هنوز هم از بین نرفته است. سند‌هایی که حجت ما هستند. آیت الله العظمی تهرانی هم یکی از این‌ها بود. هر چند هیاهو نداشت و سکوت می‌کرد اما تاریخ صدای سکوت چون او را فریاد می‌زند و به گوش عالم و آدم می‌رساند. تنها اینان هستند که ماندگارند و حجتی هستند برای اینکه بگویند که آی آدم‌ها... ای بی‌خبران راه‌نه آن است و نه این! در آسمان بی‌ستاره ما آن‌ها چون ستاره دنباله‌دارند. اقبالی بلند می‌خواهد که در دل این همه نور مصنوعی و در دنیایی که نور فلورسنت و مصنوعی آسمان را پر کرده است آن‌ها را ببینی... این‌ها تنها گوشه‌ای از سبک زندگی مردی است که چون ستاره‌ای آمد و ناگهان از بین ما رفت و خوشبختانه حال آنان که اقبالشان این قدر بلند بود که نور او را دیدند و راهشان با نور او روشن شد.

• زرنگ باش

ایشان می‌گفتند: «اگر خواستی صدقه بدهی، همین طوری صدقه نده؛ زرنگ باش، حواست جمع باشد، صدقه را از طرف اما رضا (ع) برای سلامتی آقا امام زمان (عج) بده برای دو معصوم است، دو معصومی که خدا آن‌ها را دوست دارد. ممکن نیست که خداوند این صدقه را رد کند. تو هم اینجا حق واسطه‌گری‌ات را می‌گیری. تو واسطه‌ای و همین حق واسطه‌گری است که اجازه می‌دهد تو به مراحل خاص برسی.» ۱

• باقیات صالحات واقعی

وقتی فرزند به دنیا آمد، مستقیم از بیمارستان رفتیم منزل حاج آقا مجتبی. بچه را دادم خدمت ایشان. حاج آقا محبت کردند و اذان و اقامه گفتند و قطعه‌ای طلا با آیه وان یکاد هم هدیه کردند. اذان گفتن که تمام شد فرمودند: «مادر در دوران شیردهی، به غذاهایی که می‌خورد خیلی مقید باشد؛ البته نه اینکه وسواس داشته باشد. من شرعاً به ایشان اجازه می‌دهم، نه به شما که اگر جایی رفت که می‌خواست غذایی بخورد، چایی بخورد، یک حبه قند بخورد، از طرف من ایشان مجاز است که مصرف کند و بعداً خودش بیاید خمسش را بدهد؛ گاهی هم ممکن است جنبه خمس نداشته باشد و از باب رد مظالم باشد. یک مبلغی را تخمین بزنند و بدهد. روابط اجتماعی نباید به هم بخورد ولی جهات شرعی باید رعایت بشود.» حاج آقا فرمود: «دعاهای بعد از نماز را هم یادش نرود؛ یعنی این پنج دعا را ترک نکند: داشتن اولاد سالم، صالح، خوش قدم، خوش روزی و عاقبت به خیر. الان فرزند بزرگ من نزدیک پنجاه سال دارد، من هنوز همین پنج دعا را می‌کنم. باقیات الصالحات همین است و تا آدم زنده است باید این‌ها را از خدا بخواهد.» ۵

۱. آقای کریمی
۲. آقای هوایی
۳. دکتر توانا
۴. آقای هوایی
۵. آقای مطیعی
۶. دکتر اسماعیلی

داستان‌ها
برگرفته از کتاب
خاطرات حاج
آقا مجتبی است
که به همت دفتر
حفظ و نشر آثار
ایشان به چاپ
رسیده است.

• امتیاز مادی بده امتیاز معنوی بگیر!

اوایلی که ازدواج کرده بویم، به حاج آقا گفتیم: حاج آقا چه کار کنیم که هم زندگی‌مان از نظر معنوی بار بگیرد و هم با عیالمان مشکل پیدا نکنیم؟ حاج آقا یک نسخه‌ای به ما دادند که خیلی کار آمد بود؛ فرمودند: «امتیاز مادی بده، امتیاز معنوی بگیر!» مثلاً یک هدیه برای عیالت بخر و بعد از او بخواه که فلان کار معنوی را انجام دهد؛ برای بچه‌ها یک وسیله رفاهی از امکانات مادی را فراهم کن و در ازای آن، از او یک کار معنوی را مطالبه کن! مادیت را فدای معنویت کن! حاج آقا اکثراً در ارشاداتی که نسبت به خانواده داشتند، می‌فرمودند: «زن مثل نورافکن باید در خانه نورافشانی کند و مرد باید به زن انرژی بدهد تا او بتواند به نورافشانی خود ادامه دهد. مرد خیلی موفق به نورافشانی در خانه نمی‌شود، مادر است که می‌تواند این نورافشانی را انجام بدهد؛ لذا پدر باید هوای مادر را داشته باشد و مدام او را با محبت کردن شارژ کند.» ایشان این طور تعبیر می‌کردند: «موتور زن با محبت همسرش روشن می‌شود و حرکت می‌کند» ۲

• اهمیت کار تربیتی

ایشان به کار تربیتی خیلی اهمیت می‌دادند و برای هیچ کاری حاضر نبودند که کار معلمی تعطیل شود. مثلاً یک بار که حضرت آقا می‌خواستند به خانه ایشان بیایند، ایشان به من زنگ زدند و بدون اینکه بگویند چه کاری دارند، پرسیدند: «فلانی، امروز کاری داری؟» گفتم: «من مدرسه‌ام، اگر امر بفرمایید در خدمتم.» ایشان هم تأیید کردند ممکن است با خبر شدن من به کار مدرسه لطمه بزنند، خدا حافظی کردند. من بعداً متوجه شدم که آن موقع قرار بود آقا، به منزل ایشان تشریف ببرند. ۲

• مرد باید به همسرش محبت کند

من تازه ازدواج کرده بودم و در یک سفر به عنوان راننده، همراه حاج آقا بودم. یک روز به من گفتند: برویم خرید؛ راه افتادیم و ایشان به یک مغازه لباس فروشی رفتند. خودشان وارد مغازه شدند و یک لباس زنانه خریدند. قضیه را از من مخفی نکردند و حتی طوری رفتار کردند که من بفهمم ایشان چه لباسی خریده‌اند. من کمی پیش خودم خجالت کشیدم که چرا حاج آقا ابایی ندارند و لباس را مخفی نمی‌کنند. وقتی که سوار ماشین شدیم، حاج آقا به من فرمودند: این کارها لازم است. مرد باید به همسرش محبت کند! فهمیدم که ایشان می‌خواستند عملاً به من درس بدهند. ۳

• بیشتر از این از دستم بر نمی‌آید

ایشان در جریان که خدمتشان بودم فرمودند: «من به مشهد مشرف شده بودم و آنجا کسی به من خبر داد که تعدادی از شیعیان در بیرون شهر مشهد، از نظر زندگی دچار مشکل هستند. رفتم آنجا را دیدم و جگرم سوخت و گفتم تا من اینجا هستم باید مشکل این‌ها حل شود.» ایشان سی تا خانه برای آن‌ها خریده بود. این را گفتند و بعد حرفشان را قطع کردند و دیگر هر قدر اصرار کردم، چیزی نگفتند! حالشان هم منقلب بود و متأسفانه نتوانستم بفهمم که قضیه چه بود و چه کار کرده بودند. بعد ایشان شروع کردند به گریه کردن؛ شدیداً گریه می‌کردند و می‌گفتند: «فلانی چه کنم؟!» به من فرمودند: «من بیشتر از این از دستم بر نمی‌آید، چه کار کنم؟ این قدر از دستم بر می‌آید.» ۶

روایت دلاواله سیاح ایتالیایی از

عزاداری عاشورا در اصفهان عهد شاه عباس

شهرها، زندگی و فرهنگ و آداب و رسوم مردمان مناطق مختلف، باورهای دینی ایرانیان و... تهیه کرده است. سفرنامه‌ی دلاواله از جمله سفرنامه‌هایی که شامل گزارش‌هایی تفصیلی از برگزاری مراسم عزاداری عاشورا در ایران است. در ادامه گزارش وی از عزاداری روز عاشورای سال ۱۰۲۷ قمری در شهر اصفهان را با هم می‌خوانیم.

پیتر دلاواله (۱۵۸۶-۱۶۵۲ م)، سیاح مشهور ایتالیایی، در دوران حکومت شاه‌عباس صفوی به ایران سفر کرد و برای مدت شش سال (۱۶۲۲-۱۶۱۷) در ایران اقامت کرد. او در این مدت به دربار راه یافت و در زمره‌ی نزدیکان شاه قرار گرفت. دلاواله در سال‌های اقامت‌اش در ایران، از شهرها و نواحی مختلف ایران بازدید کرده و گزارش‌های دقیقی از آثار تاریخی، وضعیت

سفرنامه دلاواله،
ترجمه
محمود به فروزی
تهران: نشر قطره
صص ۵۶۳-۵۶۰

تسکین‌ناپذیر تمام وجودشان را گرفته، لباس می‌پوشند. حتا بسیاری از آنان لباس عزایر تن کرده و سیاه می‌پوشند. لباسی که هیچ‌گاه و برای هیچ‌کس بر تن نمی‌کنند. سر و ریش خود را نمی‌تراشند و استحمام نمی‌کنند و نه تنها از آن چه در دین‌شان ممنوع است و آن را گناه می‌دانند، دوری می‌جویند، بلکه هر گونه احساسات و لذات و تفریحاتی را کنار می‌گذارند. عده‌ی زیادی از فقرا، در خیابان‌های پُرفرو و آمد، خود را تا دهان در گل فرو برده و سر خود را در خمره‌ای سفالی فرو می‌برند، که دهانه‌ی تنگی به اندازه‌ی ورود سر دارد و مخصوص این کار است. اطراف این خمره‌ی گل آلود مشبک است و برای ورود هوا روزهایی دارد. ولی چنان سر

عقاب مستقیم اوست - در بین راه مورد حمله‌ی جناح مخالف، که ایرانیان آن‌ها را کافر می‌شمارند و لعنت می‌کنند، قرار گرفت و با هفتاد یا هشتاد نفر از همراهان‌اش، در محلی از صحرای عربستان به نام کربلا، بی‌رحمانه به قتل رسید و در همان جا به خاک سپرده شد. جایی که در حال حاضر، آرامگاه‌اش مورد احترام بسیار و زیارت گاه انبوه مسلمانانی است که از اقصا نقاط، دسته‌دسته به آن جا رومی‌آوردند. در ایران، عاشورا را به گریه و سوگواری برای این متوفا و طی مراسمی که ذیلاً شرح می‌دهم، گرامی می‌دارند. همه‌ی مردم حالتی از حزن و اندوه دارند و بدیهی است مانند اشخاصی که ناملايمات و غم و غصه‌ای

... در روز سی‌ام دسامبر سال گذشته، هنگامی که هنوز در اصفهان بودم، مسلمانان با رؤیت هلال ماه در شب قبل اولین روز ماه محرم و به همان ترتیب سال قمری جدید را شروع کردند... این روز، اولین روز عاشورا است که ما آن را دهه می‌نامیم؛ یعنی دهم روز اول، از ابتدا تا دهم این ماه که واقعه‌ی مهمی طی آن به وقوع پیوسته و ایرانیان در سوگ شهادت حسین - فرزند علی و فاطمه یگانه دختر محمد - می‌نشینند. این حسین - که آن قدر مورد توجه مسلمانان است و او را به عنوان قدیسی عظیم‌الشان ستایش می‌کنند و ایرانیان او را جانشین و امام برحق و مرجع عالی فرقه‌ی خود می‌دانستند و همان کسی است که شاه ایران افتخار می‌کند از

نشان دادن نبرد که حسین در آن کشته شد، به جان یکدیگر می‌افتند. آنان معتقدند اگر در این درگیری‌ها برای حسین کشته شوند، یک راست به بهشت می‌روند. می‌گویند در تمام روزهای عاشورا، دروازه‌های بهشت باز است و اگر مسلمانی در این روزها بمیرد، بلافاصله به آن جابره می‌شود. خلاصه مراسم سالگرد مرگ حسین، دقیقاً شبیه همان است که قبلاً در مورد مرگ علی برای تان شرح دادم. هیچ تفاوتی وجود ندارد جز این که مراسم حسین، با تشریفات بیشتری، دسته‌جانی بیشتر، جمعیتی انبوه‌تر و با شور و حالی بیشتر و تمایلی افزون‌تر برای درگیری چماق به‌دست‌هایی برگزار می‌گردد که با چهره‌هایی عبوس‌تر و لباس‌هایی پر زرق و برق‌تر و مزین به پروسایر تزیینات به میدان می‌آیند. درست مانند سالگرد مرگ علی، عده‌ی زیادی از سواران حکمران و سایر مأموران انتظامی در محل به مراقبت ایستاده‌اند و ناظر تمام خیابان‌ها هستند تا مانع این نزاع شوند یا مردم را از هم جدا کنند. باین حال در روزی که خود من سوار بر اسب ناظر صحنه بودم با تمام تلاش و کوششی که به خرج دادم، نتوانستند از بروز یک درگیری شدید که در میدان بزرگ، درست مقابل دروازه‌ی قصر سلطنتی به وقوع پیوست، جلوگیری کنند. شنیدم که در سایر نقاط شهر نیز درگیری‌های دیگری پیش آمده و عده‌ی زیادی با سر و روی شکسته و خونین به خانه‌هایشان بازگشته‌اند. وقتی این درگیری که ناظر آن بودم شروع شد، آن‌هایی که به دروازه‌ی قصر سلطنتی نزدیک‌تر بودند، علم‌ها و کتل‌ها و مجموعه سلاح‌های تشریفاتی‌شان را از ترس آن که مبادا به دست دیگران بیفتد، به داخل قصر بردند. چون کسانی که موفق به تصاحب مجموعه علم‌های دیگران شوند، پیروز به حساب می‌آیند و آن‌ها که سلاح‌هایشان را از دست می‌دهند شکست‌خورده محسوب می‌شوند.

دهمین روز ماه محرم که روز قتل نام دارد و امسال مطابق با هشتم ژانویه‌ی ما بود، در تمام خیابان‌های اصفهان دسته‌جات عزاداری تشکیل می‌شود

بعضی از این حقه‌بازان به مردم تریاک می‌فروشدند و بدین ترتیب صدقات مردم را جمع‌آوری می‌کنند. هر روز، درست هنگام ظهر یکی از ملاها، به‌خصوص آن‌ها که از اعیان محمدانند، به میدان و به همان محلی که رقص‌ها اجرا شده می‌آیند... این ملا که عمامه‌ی سبزی بر سر دارد... روی کرسی خطابه‌ی کم‌ارتفاعی می‌رود و در آن جامی نشیند و برای جمع انبوهی از زنان و مردان که بعضی روی زمین، بعضی روی نیمکت‌های کوتاه نشسته و بعضی ایستاده و احاطه‌اش کرده‌اند، نوحه‌ی حسین را می‌خواند؛ از محاسن او می‌گوید، فضیلت‌هایش را برمی‌شمارد و از مرگ او سخن می‌راند. گاه برای مردمی که تمام توجه‌شان به او است، حرکاتی مناسب با گفته‌هایش به بدن و سر و دست خود می‌دهد و خلاصه برای متأثر کردن مستمعین و درآوردن اشک آنان از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کند. این قبیل نوحه‌خوانی‌ها هر روز در مساجد برپا است. حتا در طول شب در خیابان‌های بزرگ بعضی از محلات و چهارراه‌هایی که بدین منظور تزیین و چراغانی کرده و رنگ‌عزا زده‌اند، مراسم نوحه‌خوانی اجرا می‌شود و در این مراسم شنوندگان و حضار، با ناله و گریه و فریاد و شیون، نوحه‌خوان‌ها را همراهی می‌کنند. به‌خصوص زن‌ها که با کوبیدن مشت به سینه، تأثر عمیق خود را ابراز می‌دارند و غالباً به نشانه‌ی درد و اندوه بی‌پایان خود، آخرین سیلاب یکی از اشعار را تکرار می‌کنند: «یا حسین، شاه حسین»، یعنی ای حسین و امپراتور حسین. دهمین روز ماه محرم که روز قتل نام دارد و امسال مطابق با هشتم ژانویه‌ی ما بود، در تمام خیابان‌های اصفهان دسته‌جات عزاداری تشکیل می‌شود. در این دسته‌جات نیزه‌های بلندی که با تعدادی نوار تزیین کرده و به آن پرچم می‌گویند و اسب‌هایی مزین که سلاح‌ها و عمامه‌ها را حمل می‌کنند. علاوه بر این‌ها تعدادی شتر حامل کجاوه نیز به راه می‌اندازند. در این کجاوه‌ها، سه یا چهار نوجوان به نشانه‌ی فرزندان متوفای هنگام رفتن به زندان، می‌نشینند و اشعاری غمناک و تأثرانگیز می‌خوانند. ضمناً همان‌طور که قبلاً گفتم تابوت‌هایی پوشیده در مخمل سیاه‌رنگ در این جمع به چشم می‌خورد که روی آن‌ها عمامه یا به قول ایرانیان تاجی قرار داده‌اند. تعدادی از این عمامه‌ها سبزرنگ است. شمشیر و سلاح‌های دیگری نیز روی تابوت‌ها می‌گذارند. در این حالت عده‌ای از مردان بانوای هم‌آهنگ طبل و سنج، بی‌وقفه می‌چرخند و تابوت‌ها و سلاح‌ها را با احترام دنبال می‌کنند. مردم محلات، چماق در دست، در کنار دسته‌جات حرکت می‌کنند و اگر در خیابانی یا دسته‌ای دیگر تلاقی کنند، نه تنها برای سبقت‌جستن از یکدیگر، بلکه چنان که من از درگیری آنان استنباط کردم برای

آنان را می‌پوشاند که به نظر می‌آید در کل مدفون شده‌اند. در تمام طول روز از طلوع آفتاب تا هنگام شب به همین ترتیب در میان گل‌ها می‌مانند و در این مدت فقیر دیگری که در کنار هر یک از آنان است، از مردم صدقه می‌طلبد و برای ره‌گذران دعا می‌کند. دیگر گدایان در میدان می‌ایستند یا سراپا لخت و تنها یا یک تکه پارچه‌ی سیاه یا یک تکه گونی تیره‌رنگ برای ستر عورت از این کوچه به آن کوچه و از این خانه به آن خانه می‌روند. این دسته‌جات گدایان، تمامی بدن خود را از سر تا پا سیاه می‌کنند و چنان خود را و جیه و خوشگل می‌سازند که انسان آن‌ها را با شیطان اشتباه می‌گیرد. رنگ سیاه بدن‌شان تقریباً از همان ماده‌ای است که اسلحه‌سازان ما با آن دسته‌های شمشیر را صیقل می‌دهند و از این طریق تظاهر می‌کنند که از مرگ حسین رنج فراوانی می‌برند. عده‌ای دیگر نیز کاملاً برهنه برای نشان دادن خون به زمین ریخته‌ی حسین و مرگ دردناک او، تمام بدن‌شان را قرمز می‌کنند. مردم دسته‌جمعی با لحنی غمگین و سوگوار، اشعاری در مدح حسین می‌خوانند و در این اشعار جزییات شهادت او را بیان می‌کنند؛ درعین حال دو تکه چوب یا دو استخوان دنده‌ی حیوانی را که در دست دارند به هم می‌زنند و نوایی محزون و غم‌انگیز درمی‌آورند. این‌ها را گروهی با نوعی رقص شبیه موزیک‌چی‌های مادر پیرامون دایره‌ای همراه می‌کنند و در حضور تماشاگران، حرکات و تکان‌هایی طبق روال معمول خود به بدن‌شان می‌دهند که غم و اندوه را تداعی می‌کند. اما گاه

بررسی تاثیر روضه خواندن بر سبک زندگی یک خانواده

حکایت شب دهم

ویدا کوهی

محرم و عزاداری در این ایام حالا دیگر به عنوان یکی از اجزای اصلی سبک زندگی دینی همه ما شده است. روضه های

خانگی هم به نسبتی بخش مهمی از این سبک زندگی را تشکیل می دهد و خانواده هایی که درگیر آن هستند زندگی متفاوتی را تجربه می کنند. برای بررسی تاثیر روضه های خانگی بر سبک زندگی با خانواده برادران که سال های زیادی است روضه خانگی می گیرند گفت و گویی داشتیم.

امشب شب دهم روضه ی خانه ی آقای برادران است. خودشان می گویند همیشه شب آخر از بقیه ی شب ها شلوغ تر است. جمعیت کیپ تا کیپ، در حیاط فرش شده و پوش زده ی خانه نشسته اند. داخل ساختمان خانه هم، شلوغ است و همه در رفت و آمدند. دور تا دور، دیوارهای حیاط را با پرچم های اسم امام حسین و چهارده معصوم پوشانده اند. یک پرچم بزرگ مخمل هم وسط دیوار هست که تمام طرحش با چرخ خیاطی گل دوزی شده است. دری به رنگ قهوه ای، که نیمی از آن آتش گرفته و پشت آتش های زرد و نارنجی، خانمی با چادر مشکی ایستاده. صورتش هم مشکی است اما انگار تعادل ندارد و در حال افتادن است یا شاید هم قامتش خمیده شده است. دور تا دور عکس در کادرهای مستطیلی شعر گلدوزی شده است و زیرش با خط درشت نوشته شده: یا فاطمه الزهرا (علیها سلام). منتها الیه پایین پرچم هم نوشته: هدیه به روح خادم الحسین حاج عبدالکریم برادران.

مداح بعد از سخنران آخر روی پله ی اول منبر می نشیند. شعر می خواند و روضه و گریز. دعا که می کند و سلام های آخر روضه را می خواند، همه می جمع بلند می شود. صاحبخانه می آید پشت میکروفن که همگی برای پذیرایی شام تشریف داشته باشند. حالا دیگر آخرین لحظات روضه ی امسال آقای برادران است. خودش اما تا شام را به تک تک حاضرین روضه نداده اند، حواسش به این چیزها نیست. بعد که توزیع شام تمام می شود و کم کم به جای آدم ها روی زمین، ظرف های خالی شام می ماند، تازه غمی توی چشم هایش پیدا می شود. می گوید: «اگر چه روضه خواندن استرس زیادی دارد. برای اینکه همه چیز به خوبی و با نظم برگزار شود، اما همیشه وقتی تمام می شود حسرتش

را می خورم. ما سال هاست که روضه می خوانیم. این نذری بود که پدرم حاج عبدالکریم در جوانی اش کرد. بعد از مرگش هم وصیت کرد تا ده سال دیگر بخوانیم. اما بعد از ده سال دلم نیامد مجلس امام حسین (ع) را بعد از ۳۰ سال قطع کنم. حالا ۵۰ سال است که خانواده ی ما روضه می خواند. آرزویم این است که پسرانم هم این مجلس را ادامه دهند». حسین پسر آقای برادران می گوید: «از وقتی که من یادم هست هر سال ده شب روضه خوانی داشته ایم. اما هیچ وقت از آن خسته نشده ایم. این قدر این ده شب از جانب صاحب عزا و مردم برای ما انرژی، به قول پدر خیر و برکت، می آید که هر سال بیشتر ذوق برگزاری مراسم را داریم». می پرسیم روضه خوانی چه تاثیری در زندگی روزانه ی خانواده ی تان داشته؟ زهرا، دختر آقای برادران می گوید: «بالاخره آن ده شب که تاثیر زیادی دارد، مثلاً باید حتماً در مجلس باشیم و کارهای روزانه را کوتاه کنیم یا بعضی اوقات تعطیل کنیم تا

بقیه در حال باز کردن پرچم‌ها و جارو کردن فرش‌ها هستند. خانم برادران عذر خواهی می‌کند که برود. می‌گوید: «باید بالای سرشان باشم، کار اشتباهی نکنند». دوباره می‌روم سراغ آقای برادران. از او درباره‌ی مخارج روضه خوانی می‌پرسم. لبخندی می‌زند و می‌گوید: «چیزی نمی‌شود. خود آقا می‌رساند.» می‌گویم: «حاج آقا نمی‌خواهید یک مداح و سخنران معروف دعوت کنید که مجلس تان شلوغ تر و معروف تر شود؟» نگاهی به من می‌کند و می‌گوید: «مگر چشم و هم چشمی ست. همچنین مجالسی هم هست در شهر. یکی از آشناها مجلسی می‌گیرد که هر شبی از یک جای ایران مداح و سخنران دارند. اتفاقا خیلی هم شلوغ می‌شود. آتش نشانی می‌آید که نکند خدای نکرده اتفاقی بیافتد. اما مجلس ما برای همین تعداد آدم کافی ست. نمی‌خواهم خیلی در شهر حرفش باشد. سخنرانمان هم خدا را شکر حرف‌های خوبی می‌زند که به دل می‌نشیند. جوان‌ها هم دوست دارند. حسین گفت یک جلسه‌ی پرسش و پاسخ بگذاریم که جوان‌ها هم سوال هایشان را بپرسند. از اون موقع شلوغ تر هم شده. بعضی‌ها به سوال‌هایی می‌پرسند که آدم می‌گه چرا اینا اومدن روضه اما خدا را شکر حاج آقا همه را درست و حسابی جواب میدن.» حسین که همان نزدیکی دارد پرچم‌ها را تا می‌کند و یک گوشش به پدرش است؛ لبخندی بزرگی روی لبهایش آمده.

دیگر حیاط خانه‌ی آقای برادران خالی شده است. فرش‌ها همه لوله شده کنار دیوارند. پرچم‌ها هم تا شده رفته‌اند توی بقچه‌ی گلدان خانم برادران. آقای برادران دارد به خواهر و شوهر خواهرش می‌گوید حالا که روضه تمام شد نرید تا یک سال دیگه‌ها. بیایید سر بزیند به ما. بعد هم به حسین می‌گوید زنگ بزن فردا بیایند پوش و داربست را باز کنند. همه یکی یکی می‌روند. من هم کم کم باید بروم. می‌دانم که خانواده‌ی برادران خیلی خسته‌اند و هنوز خیلی کار مانده. می‌گویم آقای برادران حتما امشب سرتان را با خیال راحت می‌گذارید روی بالش. جواب می‌دهد: «بله با خیال راحت و غصه و شادی و دل‌تنگی و هزار تا فکر و خیال دیگر.»

به مراسم برسیم و کارها را انجام دهیم. اما این قدر فامیل‌ها و مردم کمک می‌کنند که خیلی هم کاری برای ما نمی‌ماند. خیلی‌ها داوطلبانه می‌آیند و کمک می‌کنند. قبل از شروع ده شب، برای پهن کردن فرش‌ها و پرچم زدن و بعد از تمام شدن ده شب، برای جمع کردن وسایل، شور و نشاط خاصی در خانواده‌ی ما که هیچ در کل فامیل به وجود می‌آید. همه دور هم جمع می‌شوند و کارها را با هم انجام می‌دهند. آخر شب بعد از تمام شدن مراسم هم برای خودش یک نوع مهمانی است. تازه گپ و گفت و گوها و احوالپرسی‌ها شروع می‌شود. بعضی وقت‌ها روضه ساعت ۹ تمام شده اما همه‌ی فامیل تا ساعت ۱ شب هنوز خانه‌ی ما هستند.» خواهر آقای برادران می‌پرد وسط حرف برادرزاده اش و می‌گوید: «اگر از این روضه همین ثواب صله‌ی رحمش هم به پدرت برسد برایش پس است ما که خیلی بهش دعا می‌کنیم.»

از زهرا سراغ مادرش را می‌گیرم. دوست دارم با خانم خانه هم صحبت کنم بالاخره روضه خوانی اول از همه تاثیرش توی زندگی اوست. خانم آقای برادران دارد غذاهای ته مانده را جمع می‌کند که بفرستد برای مرغ و خروس‌ها. می‌گوید: «ببخشید اما نباید این غذاها برود توی سطل آشغال. غذای نذر امام حسین گناه دارد.» می‌پرسم از سختی‌های روضه خوانی بگویند؟ بدون فکر می‌گوید: «اگر بگویم سختی ندارد که دروغ گفته ام اما این قدر خوبی دارد که خدا شاهده اصلا سختی‌ها در برابرش هیچ است. میدونید چند تا جوان توی این مجلس ما به هم رسیدن؟ میدونید چقدر پول برای نیازمندا جمع شده؟ اونایی هم که شفا گرفتن رو نمی‌دونم. اما می‌دونم که مجلس امام حسین (ع) دست خالی کسی را نمی‌داره.» سعی می‌کنم باز هم اصرار کنم: «یعنی زندگی شما هیچ فرقی توی این ده روز با قبلش نمی‌کنند؟» می‌گوید: «من که نگفتم فرقی نداره. چرا. مثلا همه‌ی خانه‌ی ما روی هواست. هیچ چیز توی این چند روز سر جاش نیست. اما چون یه دوره‌ی موقتیه و دلیلش روضه‌ی امام حسین، خیلی دلنشینه. من همیشه به بچه‌های گم توی خونه‌ای که روضه‌ی امام حسین توش بر گزار می‌شه هر کاری نباید کرد. بچه‌ها هم رعایت می‌کنند. اگر چه که خب اونا هم جوون‌اند و گاهی جوونی می‌کنند. مثلا توی محله، خانواده‌ی ما را به روضه خوندن می‌شناسند این برای ما مسئولیت می‌باره. ما هم باید رعایت کنیم. این شهرت یه افتخاره، که ما هم باید لایقش باشیم.»

این نذری بود که پدرم حاج عبدالکریم در جوانی اش کرد. بعد از مرگش هم وصیت کرد تا ده سال دیگر بخوانیم. اما بعد از ده سال دم نیامد مجلس امام حسین (ع) را بعد از ۳۰ سال قطع کنم. حالا ۵۰ سال است که خانواده‌ی ما روضه می‌خواند

رسانه شیعه

شیعه همواره در طول ۱۴۰۰ سال گذشته از رسانه‌های زمان خود استفاده کرده است

مردم باید تغییر کند. حرف این است که محتوا نمی‌تواند با ادبیات گذشته و صرفاً با رسانه‌هایی که در گذشته وجود داشته منتقل شود. حرف این است که نمی‌توان نسبت به رسانه‌های جدیدی که به وجود آمده بی تفاوت بود یا اقتضاعات آن‌ها را نادیده گرفت. حرف این است که نمی‌توان هر طور میل‌مان می‌کشد حرف بزنیم.

علاوه بر زبان گوش مردم روزگار ما هم هر چیزی را نمی‌شنود و این راز برقراری ارتباط است. مردم دیگر بیشتر چیزهایی را می‌شنوند که دوست دارند! حرفی که فهمیده نشود هر چند خوب هم باشد به جایی نمی‌رسد و کسی از آن سودی نمی‌برد. حرف از این نیست که پیام به نفع میل عمومی و خواست توده

باید بازبان زمان حرف زد. این گزاره خیلی ساده‌ای است که گاهی اوقات این قدر پیچیده‌اش می‌کنیم که کلاف سر در گمی می‌شود و در آن گم می‌شویم. زبان در هر دوره‌ای خصوصیتی دارد و تغییراتی می‌کند که نمی‌توان بدون در نظر گرفتن این تغییرات پیامی را به مخاطب خود رساند.

۱. سیره ائمه

آن چه درباره سیره و روش ائمه نقل شده مشخص می کند آن ها هم مطابق فهم و زبان مردم خود حرف می زدند و حتی از رسانه های زمان خود استفاده می کردند. نقل شده که حتی ائمه یک مفهوم را به یک شکل برای همه نمی گفتند و فهم و زبان مخاطب را در نظر می گرفتند به نحوی که بارها شده که یک موضوع را به شکل های مختلف برای افراد توضیح می دادند و در بیان یک مطلب به میزان درک و آشنایی مخاطب خود و همچنین زبان آن توجه می کردند. نکته قابل ذکر توجه ائمه به رسانه های رایج زمان خودشان است که این رسانه ها در هر شرایطی متفاوت بوده است.

گاه این رسانه رجز خوانی بوده و یژگی بارز آن بوده و گاه این رسانه و صراحت داشتن در بیان مسائل و گاه منبر و روضه رسانه بوده است. شرایطی هم بوده مانند

زمان امام سجاد (ع) که تنها زبان دعا رسانه مورد استفاده است. امام محمد باقر (ع) حتی از شهادت خود رسانه می سازد به نحوی که به فرزندشان جعفر بن محمد دستور می دهند که بخشی از دارایی های او را در طول ده سال صرف عزاداری و گریستن بر او نمایند. مکان عزاداری هم بنا بر وصیت صحرای منی است و زمان آن هم موسم حج. این بزرگترین رسانه ای است که حضرت در آن زمان مورد استفاده قرار می دهد چه آنکه پیام این شهادت را تنها با همین اقدام به هزاران مسلمان بی خبری که سالانه برای مراسم حج به مکه می آیند رسانده می شود و به این وسیله ظلم خلفای مروانی را به گوش همه مردم مسلمان سینه به سینه می نمایند. رسانه گاه اما برای همان امام محمد باقر (ع) شکل درس و علم به خود می گیرد زمانی که فرصتی فراهم می شود تا شاگرد تربیت کند و معارف اسلامی را تبیین کند.

۳. استفاده از رسانه های جدید

در توجه به مسئله رسانه شیعه اما یک نکته مهم وجود دارد و آن هم استفاده از ابزارها و رسانه های جدیدی است که می توان از آن در زندگی دینی استفاده کرد. امروز نمی توان گفت که باقاب سینما و تلویزیون نمی شود پیام عاشورا را منتقل کرد. باید از این ابزار هم استفاده کرد هر چند نمی توان به اقتضاعات آن بی توجه بود و مثلاً تأثیر یک روضه که در آن مکان و حضور نقش مهمی دارد را از تلویزیون توقع داشت و به ذات این رسانه نظر نکرد. حتی بی توجهی به این مسئله بعضاً باعث نارسایی پیام و به نتیجه نرسیدن آن و یا حتی نتیجه عکس دادن آن می شود. غیر از این ها چیزهای دیگری هم هست که به آن ها

۲. عاشورا

بزرگترین رسانه شیعه

یک نمونه مشخص از این رسانه شیعه عاشورا است. عاشورا همواره برای شیعه به عنوان بزرگترین و تأثیرگذارترین رسانه در طول ۱۴۰۰ سال گذشته مطرح بوده و مورد استفاده قرار گرفته است. عاشورا علاوه بر آنکه خود بزرگترین رسانه شیعه است به همراه خود فرهنگ کاملی هم تولید کرده است که شامل رسانه های دیگری نیز می شود. عاشورا فرم مخصوص به خود را هم تولید کرده است. هم رنگ دارد و هم پیام ویژه و هم ابزاری که با آن پیام خود را منتقل کند. عاشورا رسانه ای منحصر به فرد است از این نظر که رسانه ای حضوری است و مکان و زمان در آن معنی دیگری می دهد. هم با عقل انسان کار دارد و هم با دل انسان. هم منبری دارد که از آن طریق باید پیام عاشورا منتقل شود و هم عزاداری که مظلومیت شیعه را نشان می دهد و بزرگترین تذکر تاریخی است برای شیعیانی که یادشان نرود که چه سیر تاریخی را طی کرده اند و برای همیشه به عنوان یک راهنما در طول تاریخ مسیر خود را گم نکنند. شیعه در بیان این رویداد به ابزارها و رسانه های جدیدی رسیده که هر کدام حامل و منتقل کننده پیام عاشورا به شکلی است. یک کتیبه ساده در این ایام حامل پیام عاشورا می شود و با خود پیامی دارد و تبدیل به رسانه می شود. و یا سیاه پوشی و سیاه کردن خانه و محله در این ایام و سوگواری دسته جمعی بر سالار شیعیان هر کدام ابعاد دیگری از این رسانه فراگیر شیعه هستند. عاشورا حتی شکل نمایشی هم به خود گرفته است که مختص این واقعبیت است که نمونه شاخص آن تعزیه است که خود داستان مفصلی دارد.

می توان نگاه نویی داشت. فرم و سبک زندگی عوض شده و می توان متناسب با آن پیام خود را نو کرد و در فرم به این تحول توجه کرد. می توان از هنرهای جدیدی مانند گرافیک استفاده کرد و محصولات و ابزار و رسانه هایی خلق کرد که همان حرف را منتهی در ظاهری جدیدتر منتقل کنند یا می توان از ابزارهای جدیدی که تولید شده اند در تعظیم شعائر شیعه استفاده کرد و به آن ها فرم جدیدی داد. می توان از میل عمومی برای استفاده از وسایل فانتزی به نحو مطلوب استفاده کرد و به آن ها پیام مورد نظر را داد و خیلی از وسایلی که ظاهر ساده و فانتزی را هم تبدیل به رسانه ای برای بیان مفاهیم تشییع کرد.

مصروف می کنم پس ہستم

I shop there fore I am

مجمع طوابع و کتابیات
دولت اسلامی ایران

فرهنگ عاشورا

نگاهی به سبک زندگی دینی در ایام محرم

محمد رضا
زائری

مختلف همچنان این موضوع را یادآوری می‌کنند و البته این موضوع اختصاص به روحانیان هم ندارد چرا که کسی مانند علی شریعتی هم که روحانی نبود از آن بهره برد. وی سپس به توصیفات دقیق موجود در سفرنامه‌های مختلف مخصوصاً بعد از دوره صفویه اشاره می‌کند و نمونه‌هایی را مورد بررسی قرار می‌دهد. توجه به این نکته هم لازم است که نظر به استقرار علمای شیعه لبنان در اصفهان و انتشار بسیاری از عادات و آداب شیعی از این شهر موقعیت تاریخی اصفهان در این گونه مطالعات می‌تواند به عنوان یک عامل مهم مورد توجه قرار گیرد. «سینتیا هلمز» همسر سفیر آمریکا در تهران (۱۹۷۶-۱۹۷۲) در کتابی که پیرامون این نوشته به طور مشخص درباره محرم و عزاداری‌ها سخن گفته و از مهر نماز (تربت کربلا) تا دسته‌های زنجیرزنی دهه اول محرم یاد کرده است. شاید در اینجا یادآوری این نکته مناسب باشد که نخستین ایستگاه در بررسی روابط ایران و آمریکا از کشته شدن کاردار آمریکا در تهران به دست مردمی شروع می‌شود که شنیده بودند او در سقاخانه امام حسین علیه السلام زهر ریخته است. و جالب اینجاست که او به عنوان عکاس مجله «نشنال جئوگرافیک» دقیقاً در حال عکس برداری از همین عادات و آداب عاشورا برای مردم ایران بوده است به هر حال این یادداشت مختصر و نگاه گذرا هم بدون اینکه ادعایی در این زمینه داشته باشد می‌کوشد تا راهی در این زمینه بگشاید و مدخلی بر اهتمام جدی‌تر پژوهشگران و

وقتی از سبک زندگی سخن می‌گوییم در حال مطالعه فرهنگ هستیم و فرهنگ یعنی زندگی در تمام ابعاد و شئونش. زندگی واقعی و عینی دور از بحث‌های نظری و تئوریک یا علایق و آرمان‌ها؛ پس کسی که به مطالعه و پژوهش در فرهنگ عمومی و به طور مشخص سبک زندگی می‌پردازد. لاجرم باید خود را از موضوع مطالعه دور کند و با رویکردی غیرجانبدارانه به بررسی و گزارش و بعدها تحلیل آن چه می‌بیند اقدام کند و این مهم به مطالعه و تحقیق جدی نیاز دارد. واقعیت این است که به دلایل گوناگون نه تنها مطالعه و پژوهش آکادمیک و علمی بلکه حتی گزارش رسانه‌ای و خبری ما در ایران نیز در این زمینه بسیار کم و اندک و به طور خاص در حوزه سبک زندگی دینی و ابعاد و زمینه‌های مختلف آن این گونه بررسی‌ها بسیار کمتر است. امید که نشریاتی چون این مجله بتوانند این خلاء را تا اندازه‌ای پر کنند.

هیثم الأمین) را در یافت و فصل مربوط به عزاداری محرم را تورتق کردم، دیدم با همین دقت به عزاداری شیعیان در عزای امام حسین علیه السلام پرداخته است و قبل از پرداختن به موضوع در ابتدای فصل ششم کتاب خود چنین می‌نویسد: «مصیبت کربلا که امام سوم و اهل بیتش در آن به شهادت رسیدند به شکلی از اشکال اسطوره و حماسه‌ای بود که تشیع بر بنیان آن سامان یافت، چرا که حافظه تشیع را شکل داد و به این جماعت، یک گذشته مشترک بخشید و ریشه آن را در عمق تاریخ دوانید بلکه بالاتر از این، نمونه‌ای ارائه کرد تا بدان اقتدا کنند و مجموعه‌ای از آئین‌ها را صورت داد که خصوصیت‌های اعتقادی شیعه امامیه را شکل بخشید. این آئین‌ها هر سال در مراسم منظمی یادآوری می‌شوند تا شیعیان، بدین ترتیب با امامان خود تجدید عهد کنند و بدین ترتیب است که مفهوم امامت در دسترس فهم و حس مخاطب عام قرار می‌گیرد. علاوه بر مراسم سالانه، در مناسبت‌های

شاید توجه به چنین موضوعاتی برای من بیشتر از زمانی جدی شد که اهتمام غریب بعضی از اساتید و پژوهشگران خارجی را نسبت به خوراک و پوشاک و سنت‌ها و عادات مردم عادی دیدم. مردم شناسان و جامعه‌پژوهانی که رفتارهای روزمره مردم کوچه و خیابان را سوژه یک پروژه تحقیقاتی مهم می‌بینند و آنها را بسیار جدی بررسی و مطالعه می‌کنند.

وقتی جامعه‌شناس و پژوهشگر معاصر فرانسوی «سارینا میروان» مدتی طولانی درباره عادات و رفتارهای مذهبی مردم تهران در نیمه شعبان از من می‌پرسید و حتی درباره چگونگی برگزاری مراسم دعای ندبه یا نوع پذیرایی از شادمانی‌های میلاد امام عصر (علیه السلام) و جزئیاتی از این دست توجه و دقت نشان می‌داد و یادداشت برمی‌داشت با خود می‌اندیشیدم چرا ما خودمان نسبت به بررسی و مطالعه فرهنگ عمومی و خصوصاً زندگی دینی این قدر جدی نیستیم.

بعداً که کتاب مهم او درباره اصلاحات شیعی (حرکه الاصلاح الشیعی) - ترجمه

خوردن و آشامیدن

- ذکر نام امام حسین علیه السلام هنگام نوشیدن آب و حتی تعلیم این موضوع به کودکان
- اهتمام و اعتقاد به سقایت (در تأسی به قمر بنی هاشم علیه السلام) و آب رساندن به تشنگان با همین نیت
- مراعات کسی که آب می خورد (مگر شمری ۴) حتی در بازی های کودکانه و قبیح منع آب حتی از دشمن

- خودداری از خرید و مصرف شیرینی و آجیل در ماه محرم (اظهار شادی و سرور) مخصوصاً شب های تاسوعا و عاشورا
- تلاش برای کمتر غذا خوردن و نوشیدن مخصوصاً در روز عاشورا

نویسندگان حوزه مطالعات اجتماعی به این موضوع باشد. در این جا از همه عالمان و بزرگانی یاد کنیم که در طول تاریخ، این فرهنگ کربلایی را شکل داده اند. به ویژه امام خمینی (رضوان الله علیه) که با اهتمامی خاص بزرگداشت عاشورا را ترویج کرد و همگان را فرمان داد که «این محرم و صفر را زنده نگهدارید» و به همه یادآور شد که «ما هر چه داریم از محرم است.» عنوان یادداشت را برای ادای احترام به مرحوم عبدالحسین فرهنگ بنیانگذار شب های شعر عاشورا در شیراز از نام ایشان وام گرفته ام بدان امید که بتوانم به زودی یادداشت های ناتمام خود را درباره آن شخصیت بزرگ، پس از سال ها سامان دهم و اندکی از حق آن خادم راستین مکتب عاشورا را ادا کنم و قدری از شیوه های خاص و درس آموز آن بزرگوار در زنده نگه داشتن عاشورا بنویسم.

در این نگاه گذرا کوشیده ام تا کلیه رفتارها و نشانه ها و عادات و آدابی که در ایام محرم در یک زندگی دینی در خانواده های ایرانی معاصر دیده می شود فهرست کنم. متأسفانه در هنگام نگارش این یادداشت نه فرصت لازم را در اختیار دارم و نه منابع مورد نیاز در دسترس هستند و از این رو باید این نسخه از مقاله را تا زمان کامل تر شدن آن نسخه صفر تلقی کرد. در این یادداشت طبیعتاً به سه موضوع اشاره نشده است: اول «تعزیه و نمایش های آئینی و پرده خوانی» و دوم «آئین های گوناگون عزاداری در مناطق مختلف مثل نخل گردانی و...» و سوم «موضوع قمه زنی و زنجیر زنی با زنجیرهای دارای تیغ» چرا که این موضوعات خود عناوین مستقلی هستند که باید در جای خود مورد توجه قرار گیرند. موضوعات مختلف این بخش در سه سرفصل «خوردن و آشامیدن»، «پوشاک، دکوراسیون و ظاهر» و «آداب و عادات» عنوان شده که به تناسب محصولات معرفی شده در ادامه و در صفحات جلوتر مورد استفاده قرار گرفته است. موضوعات مختلف این بحث را در سه بخش اصلی ذکر کرده ایم که بدون هیچ ترتیب خاص تقدیم می کنیم:

در این نگاه گذرا کوشیده ام تا کلیه رفتارها و نشانه ها و عادات و آدابی که در ایام محرم در یک زندگی دینی در خانواده های ایرانی معاصر دیده می شود فهرست کنم

● نذر کردن جهت توزیع و پذیرایی از رهگذران و مردم در مناطق عمومی با شربت و پذیرایی صلواتی در دهه اول محرم مخصوصاً شب عاشورا. این روزها که هوا سردتر است شربت جای خودش را به چای داغ داده است.

● اهتمام به عدم طبخ غذا در منزل در روز عاشورا و خوردن ناهار هیأت (قیمه امام حسین علیه السلام)

● پذیرایی با نان شیرینی های خاصی که کمتر شیرین هستند و با مجالس جشن مناسبت ندارند مثل کیک یزدی یا شیرینی سپهسالاری (در مناطقی مانند جنوب لبنان، چیزی به عنوان کعبک عباس دارند)

● پذیرایی با ساندویچ های خانگی نان و پنیر و سبزی (معمولاً با نان سنگک) که بسیاری به عنوان تبرک با خود می برند

● پذیرایی با عدسی برای صبحانه (در خواص عدس به اثر آن در رقت قلب و تسهیل گریه اشاره می شود)

● غذای نذری، غذای

هیأت، قیمه امام حسین علیه السلام، بردن غذا برای تبرک و برای شفای مریض (داستان های مختلفی که در این زمینه نقل می شود و بدان باور دارند مانند اینکه هیأتی {در میدان قیام تهران} هر سال غذای مشخصی را طبخ می کردند و یک سال که برنامه را عوض کردند غذا خراب شد و تا دو سال همین اتفاق افتاد و تنها زمانی که برنامه ثابت اجرا شد مشکل حل شد)

مانتو عزا

معاونان محیا

سفره کاغذی

معاونان محیا

● پذیرایی صبحانه در مراسم عزاداری محل کار یا مدرسه (البته برای دانش آموزان خردسال این موضوع اهمیت بیشتری دارد و شوق صبحانه خوردن با بچه ها در مدرسه و تغییر برنامه یکنواخت روزانه انگیزه بیشتری برای حضور در مراسم عزاداری ایجاد می کند)

● پذیرایی با چای و اهمیت توجه به این موضوع و نقش سماور و چای مجلس عزا و نذر بسیاری از مردم برای تقدیم قند و چای (و باور جدی بسیاری به ارزش و قداست این مسئولیت و منصب در تشکیلات هیأت مذهبی)

پوشاک، دکوراسیون و ظاهر

• نصب پارچه ها و پرچم های مشکی و رنگی با شعارهای خاص برای اعلام عزای (مرحوم علامه طباطبایی می فرمودند: این پارچه های مشکی روز قیامت شفاعت می کنند)

• با پای پیاده به زیارت کربلا رفتن با پای برهنه به حرم داخل شدن

• استفاده از برچسب های مختلف حاوی تصاویر و شعارهای عاشورایی روی سطوح مختلف مانند کیف و کلاسور یا در و دیوار و وسایل منزل مانند یخچال یا وسایل شخصی مانند کامپیوتر یا کارکرد پوستر و قالب

• در دست کردن انگشتر عقیق با حکاکی نام ابا عبدالله علیه السلام یا عبارات خاص این ایام مانند یا حسین و ..

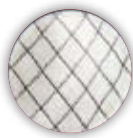

- استفاده از مچ بند در هنگام عزاداری به عنوان یک نماد با همان کارکرد پیشانی بند (گاه حتی مسی با حکاکای شعارهای مذهبی)
- در آوردن کفش و جوراب و عزاداری با پای برهنه در ظهر عاشورا (نقل از مرحوم کاشف الغطا که در پاسخ به پرسش دیگران فرموده بود من امام زمان علیه السلام را با این هیأت مشاهده کردم)
- نتراشیدن ریش در ایام عزا
- گاه دیده شده خانم هایی که معمولاً از چادر استفاده نمی کنند در این ایام و برای حضور در مجالس عزاداری از چادر استفاده می کنند.

- استفاده از پیشانی بند در هنگام عزاداری (با شعارهایی مانند لبیک یا حسین، یا ابوالفضل، یا سیدالشهدا) گاهی فقط یک نوار پارچه ای سیاه یا سبز بدون نوشته است.

- بسیاری تسبیح تربت یا پلاک های سربازی با حکاکای «یا حسین یا زینب یا ابوالفضل و ..» به گردن می اندازند (که مانند چفیه و پیشانی بند نوعی نماد دفاع مقدس هم هست)

- انداختن شال عزا به گردن (معمولاً مشکی و برای سادات سبز رنگ)

- خاک و گل بر سر و شانه مالیدن در روز عاشورا به نشانه نهایت سوگواری

- لباس مشکی (لباس عزا) که گاه طرح خاصی هم دارد بلندتر از پیراهن های معمول با آستین بدون دکمه و بدون یقه و گاه با پشت باز برای زنجیر زنی. بسیاری به قداست این لباس عقیده دارند (مرحوم آیت الله نجفی مرعشی وصیت کرده بودند پیراهن عزای ایشان همراه با جنازه شان در قبر گذاشته شود)

- عدم استفاده از رنگ های شاد در لباس و پوشش (استفاده از رنگ های تیره در مانتوی خانم ها)

آداب و عادات

✱ برپایی مجالس

(حتی در حد کم و
مجالس مختصر / نقل
از یک دیپلمات ایرانی
که در محل مأوریت

او هیچ کس مسلمان شیعه نبوده است و
ناچار پارچه‌ای مشکی پیدا می کند و به دیوار
می زند و همسر و فرزندش را زیر آن می نشانند
و خود به ذکر حسین حسین می پردازد)
بسیاری از مجالس خانگی در این ایام برپا
می شود و نقش بسیار مهمی در ترویج فرهنگ
دینی دارد (نقل از یک مسافر تاکسی که در
نوجوانی گاه به گناه و مصرف مشروبات الکلی
مبتلا می شدم و چون در منزل روضه ماهانه
داشتیم و خجالت می کشیدیم با آن حال در
مجلس حاضر شوم به پشت بام می رفتم و از
آنجامی گریستم و توبه می کردم) نیز بسیاری
از مجالس دهگی و هفتگی و ماهانه با شور و
حال محرم شکل می گیرد و ادامه می یابد

✱ جمع آوری

کمک های مالی از
علاقتمندان برای
برپایی مجالس عزای
(معمولاً این کار برای

مجالس نوجوانان و طی چاپ و تقدیم قبض
های دریافت کمک های مردمی در محله یا
مجتمع مسکونی و خانواده های بزرگ صورت
می گیرد)

✱ احترام به عزاداران امام حسین (نمونه اش

کفش جفت کردن برای مهمانان هیأت ها و
عقیده بسیاری به تقدس این کار و منصب

✱ احترام به روضه خوان

و مداح و منبری مجلس
عزا و احترام به وسائل
مجالس مانند منبر
عزای امام حسین علیه

السلام (در اصفهان کسی هست که نقل می کنند
در جوانی شبی از مجلس شراب برمی گردد و با
دیدن منبری مجلس عاشورا به یاد می آورد ایام
محرم است و به زور منبری را مجبور می کند در
کوچه برایش روضه بخواند و هنگامی که آن
شخص نبودن منبر را بهانه می کند جوان بر زمین
زانو می زند و از منبری می خواهد بر روی او

آدرس و تلفن سفارشات
تهران، خ طالقانی، خ برادران شهید
مظفر، پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۳۵
www.mahyaco.com

۱۰.۰۰۰۰ تومان

۲ طرح پارچه ای

شال عزا

۲۳.۰۰۰ تومان

لارژ و ایکس لارژ
۲۳ طرح

جامه عزا

مَشْهُدِ شَهِیدِ
مَظْفَرِ بَیْنِ
بَیْسِتِ بَیْشَنَدِه
پَلَاکِ ۳

پیکسل

- مصرف پیکسل ها هم متنوع است. از روی کیف گرفته تا لباس و هر چه که بشود آویزان کرد و بیشتر به خلایق هر کس بستگی دارد!
- بعضی از پیکسل ها هم مغناطیسی تولید شده اند که بر روی جاهایی مثل در یخچال یا هر جای دیگری که فلزی باشد قابلیت نصب دارند.
- تعداد طرح های تولید شده برای پیکسل ها فعلا ۳۵ طرح است که بیشتر آن ها مربوط به سبک زندگی حسینی است و طرح های دیگری هم برای پیکسل ها در نظر گرفته شده است که از جمله آن ها طرح هایی مرتبط با حزب الله لبنان یا دیگر معصومین است.

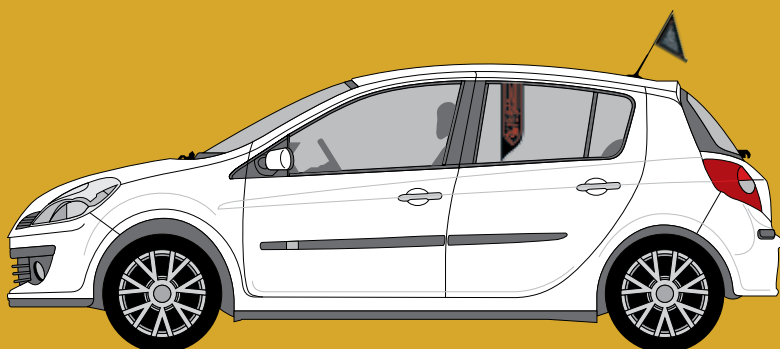

کوچک ۱۱۰۰ تومان
متوسط ۱۳۰۰ تومان
بزرگ ۱۵۰۰ تومان

سه سایز

پیکسل

پرچم واستیکر مخصوص خودرو

- چند سالی است که در ایام محرم ماشین ها هم حال و هوای محرم و عزاداری به خود می گیرد. نمونه بارز آن نوشتن جملاتی در رثای امام حسین (ع) و قیام کربلاست که چند سالی است مد شده است و مردم به صورت خود جوش در ایام محرم و شب های عزاداری پشت شیشه ماشین ها یا روی بدنه آن جملاتی را در وصف قیام عاشورا و متناسب با ایام محرم می نویسند. بچه های محیا هم بر اساس همین نیاز و با توجه به اینکه ماشین ها هم خود در ایام محرم کم کم دارند به یک رسانه تبدیل می شوند به فکر افتادند طرح هایی ویژه طراحی کنند. برای سال اول تیم فکری محیا به پرچم و استیکر پلاستیکی برای شیشه ماشین رسید و از همین حالا دارند فکر می کنند تا در سال آینده طرح های جدیدتری را رو کنند.

انگشتر عقیق

- برای انگشتر
فعلا دو طرح
موجود است که
عبارات آن هم بر
اساس چیزی که
در بعضی از روایات
درباره نقش نگین
امیر المومنین و
امام حسین (ع)
آمده انتخاب شده
است. البته اگر
دوست داشته
باشید می توانید
نقش مورد نظرتان
را به تیم طراحی
محیا سفارش
دهید و به صورت
سفارشی انگشتر
مخصوص خود
را داشته باشید.
- حسی الله (نقش
نگین انگشتری
اباعبدالله)
- الملک لله (نقش
نگین انگشتری
امیر المومنین (ع))

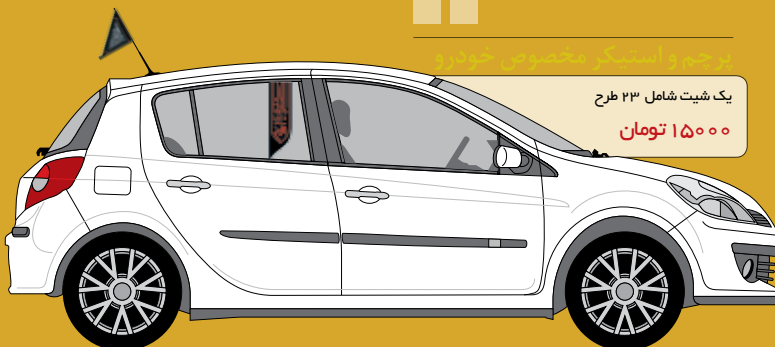
- لبیک یا حسین که می شنویم
همه یاد آن سخنرانی معروف سید
حسن نصر الله می افتند که لبیک
یا حسین را تعریف می کرد. لبیک
یا حسین زینت بخش پرچم بزرگی
است که برای عزاداری ها و دسته
ها در نظر گرفته شده است.

پرچم لبیک یا حسین

۱۵۰ در ۲۲۵ سانتی متر

پرچم لبیک یا حسین

یک شیت شامل ۲۳ طرح
۱۵۰۰۰ تومان

مچ بند

- چند سالی است که استفاده از مچ بند به ویژه در بین جوانان مد شده است و مورد استفاده قرار می گیرد ولی طرح ها و طرح هایی که در بازار موجود است معمولا هویتی ندارند و متناسب با مخاطب ایرانی و فرهنگ او طراحی نمی شود. همین کمبود باعث شد تا محیا یکی از محصولات خود را به این محصول اختصاص دهد تا به این وسیله تزیینی لااقل در ایام محرم هدفمند مورد استفاده قرار گیرد.
- مچ بند ها در دومدل پارچه ای و چرمی تولید شده است که تنوع مچ بند چرمی بیشتر است و ۷ طرح مختلف دارد. مچ بند های پارچه ای هم فعلا در یک طرح طراحی شده است.

...مچ بند پارچه ای...

...مچ بند چرمی...

۷ طرح چرمی

کوچک ۵۵۰۰ تومان

متوسط ۶۵۰۰ تومان

بزرگ ۷۵۰۰ تومان

۲ طرح پارچه ای

مچ بند

کیف دستی مخصوص کفش

- کشیف دستی هم تقریبا از پرکاربردترین وسایلی است که در طول محرم و عزاداری ها مورد استفاده قرار می گیرد ولی تا به حال تولیدی متناسب با محرم نشده است. کیف دستی هم متناسب با این ایام هم مصرف شخصی دارد و هم می توان در روضه ها و عزاداری ها از آن استفاده نمود.

کفش مهمان تو
تاج سر ماست

محیا

سبک زندگی حسینی

الله اکبر

الحمد لله

الحمد لله

الحمد لله

۱۲۵۰ تومان

۱۱ طرح پارچه ای

سریند

لا اله الا الله

الله حسنا

حسینا

یا الله العظیم

محمد ص

یا حسین

لیک یا مسلم

سریند

سریند با نام ائمه معصومین نیز در مناسبت های ملی و مذهبی مورد استفاده قرار می گیرد. از سریند ها به خصوص در ایام محرم و در حرکت های دسته جمعی از قبیل هیئت های عزاداری و دسته ها بیشتر استفاده می شود و به متحد شدن و نشان دادن اتحاد یک دسته و جمع کمک می کند. استفاده از سریند البته چند سالی است که کمتر شده و به خاطر احیاء این نوع از پوشش محیا چند طرح از آن ها را تولید کرده است. شعار های درج شده در سریندها ساده است و صرفاً در طراحی آن از اسامی معصومین و شعار و لبیک استفاده شده است.

• در روایات آمده که در دوران آخر الزمان عده ای از سمت خراسان به فرماندهی سید خراسانی به یاری حضرت صاحب الزمان (عج) می روند و در دستان آن ها پرچم هایی است که روی آن نوشته شده است: یا لثارت الحسین. (ما به خونخواهی حسین آمده ایم). بیرق های سیاه الهام گرفته از همین روایات است که غیر از بیرق به عنوان کتیبه هم از آن می توان استفاده کرد.

بیرق های عزا

بیرق های سیاه

۳۵۰۰ تومان

ابعاد: ۹۰ در ۲۲۵ سانتی متر

نوشته ها: هیئات من الذله،
یا ثارات الحسین

• در طراحی این بیرق ها حتی نوع خط مورد استفاده شده هم تداعی کننده شعار بیان شده و قدرت و صلابت آن است. «هیئات من الذله» شعار قوی و نیرومندی است که برای بیان آن و نشان دادن این عزم و قدرت نهفته در آن از خط ثلث که خطی حماسی است استفاده شده است تا پیام آن بهتر منتقل شود.

آدرس و تلفن سفارشات
تهران: خ طالقانی، خ برادران شهید
مظفر، بن بست بخشنده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۳۵
www.mahyaco.com

کتیبه های عمودی

ابعاد: ۲۷۰×۷۵ سانتی متر

کتیبه های نیمه

ابعاد: ۱۵۰×۷۵ سانتی متر

کتیبه های ورودی

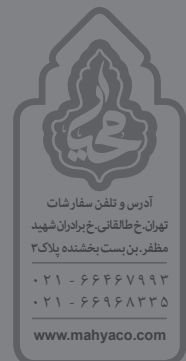
ابعاد:

کتیبه اصلی ۳۰۰×۷۰ سانتی متر
کتیبه های کناری ۶۵×۳۵ سانتی متر

● روضه به معنی باغ است و در طراحی کتیبه های عمودی سعی شده تداعی باغ بودن روضه امام حسین (ع) القا شود. ترکیب کتیبه های ایستاده بلند مشکی به همراه کتیبه های کوچکتر قرمز و سبز حس باغ را تداعی کند. حتی جزئی ترین نکات طراحی هم برای رسیدن به این حس رعایت شده مثلاً در انتخاب نقوش به کار رفته در کتیبه ها و فرم عمودی بودن کتیبه ها و ایستاده بودن آن ها.

کتیبه های عمودی

- در کتیبه های عمودی عباراتی از زیارت ناحیه مقدسه انتخاب شده است. از این جهت معنی عبارات هم کمی عمیق تر است و صرفاً یک شعار نیست. نکته تازه در مورد این کتیبه ها این است که برای اولین بار معنی فارسی عبارات مندرج در کتیبه هم آمده است تا معنی آن راحت تر درک شود.

کتیبه های ورودی هیئت ها

- کتیبه هایی که برای ورودی طراحی شده اند free size است یعنی شما می توانید بنا بر استفاده و متراژی که احتیاج دارید سفارش تولید بدهید. حتی جنس این کتیبه ها هم بنا به سفارش مشتری می تواند تغییر کند یعنی اگر بر فرض مثال می توان همین طرح را بر روی بنر یا فلکسی بنا بر سلیقه سفارش دهنده چاپ کرد.

کتیبه‌های افقی

کتیبه‌های افقی

ابعاد: ۵۰ در ۱۵۰ سانتی متر

نوشته ها : هیئات من الذله ،
یا لثارات الحسین

• سنت چندین ساله در کتیبه های افقی استفاده از اشعار محتشم کاشانی است. در این کتیبه های تولید شده نیز از اشعار محتشم استفاده شده منتهی نه از همان شعر معروف باز این چه شورش است.... بلکه از دیگر شعر هایی که محتشم در رثای سالار شهیدان سروده است .

• چاپ این کتیبه ها به صورت سیلک دستی انجام شده است تا کیفیت و دوام بیشتری داشته باشد. جنس پارچه انتخابی هم برای این کتیبه ها از بهترین نوع است و در تولید آن کیفیت فدای کمیت نشده تا ماندگاری بیشتری داشته باشد. در این قبیل محصولات معمولاً مخاطب ترجیح می دهد تا جنس مرغوبتری را تهیه کند تا سالهای زیادی بتواند از آن استفاده کند و مجبور نباشد هر سال برای تهیه تزیینات عزاداری و روضه هزینه جداگانه ای در نظر بگیرد. تولید این کتیبه ها هم با همین نگاه بوده است.

ببرق‌های سیاه

کتیبه عمودی

• بعضی از فرهنگ‌ها تصویری تری هستند و این کتبه‌ها متناسب با آن سلیقه هاطراحی شده است. تکنیک مورد استفاده در این کتیبه‌های عمودی تصویرسازی است تا به این شکل از شمایل‌سازی نیز فاصله گرفته شود. در تصویرسازی‌های این کتیبه‌ها به حادثه مشخصی اشاره نشده و نمی توان هر کدام از

تصویرها را به یک رویداد نسبت داد و بیشتر انتزاعی از کل حادثه عاشورا است. استفاده این طرح از کتیبه‌ها برای مکان‌هایی خاص مانند مهد کودک‌ها یا مدارس راهنمایی و دبیرستان هم توصیه می‌شود. کودکان و نوجوانان به خاطر تصویری تر بودن این کتیبه‌ها راحت تر با آن ارتباط برقرار می‌کنند و متناسب با سن و سال و حال و

هوای آن‌هاست. در تولید کتیبه‌ها یا به طور کلی پوشش و وسایلی که برای تزیین این ماه استفاده می‌شود باید به مخاطب هم نگاه کرد و بر اساس آن محصول تولید کرد. محصولاتی که برای ایام محرم تولید می‌شود کمتر به مخاطب آن توجه می‌شود و محیا در تولید این کتیبه‌ها سعی داشته تخصصی تر به آن نگاه کند.

آدرس و تلفن سفارشات
تهران خ طالقانی خ برادران شهید
مظفر، بن پست پخشنده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۳۵
www.mahyaco.com

کتیبه برای هیئت خانگی

• اگر احيانا در يك آپارتمان زندگي مي كنيد و تصميم داريد روضه خانگي بگيريد دچار مشكل مي شويد. چون معمولاً بيشتر سايزهائي كه در بازار براي كتيبه و بيرق و... وجود دارد بزرگ است و به درد روضه هاي خانگي نمي خورد. بر همين اساس اين كتيبه ها براي روضه هاي جمع و جور و خانوادگي توليد شده است واز آن مي توان در ورودی روضه استفاده كرد. سايز آن ها طوري در نظر گرفته شده است كه حتي روي يك در منزل هم به راحتي نصب شود.

كتیبه برای هیئت خانگی

ابعاد: ۱۳۰ در ۹۰ سانتی متر
۱۳۰ در ۷۰ سانتی متر

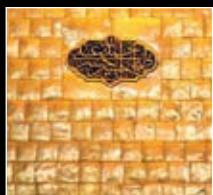

• کاشی‌ها در ۱۴ طرح مختلف آماده شده‌اند و در آینده هم طرح‌های جدیدی به آن اضافه می‌شود و با وجودی که فعلاً همه یک ابعاد دارند اما این قابلیت هم وجود دارد که هر کدام از این طرح‌های موجود در سایزهای مختلف هم اجرا شوند.

کاشی

۱۰۰ سانتی متر

کاشی

قاب شاسی

قاب شاسی

ابعاد: ۲۵۰ × ۱۵۰ سانتیمتر

• قاب شاسی‌ها هم از جمله پرطرفدارترین محصولات فرهنگی هستند. فعلاً ۳۵ طرح از این طرح قاب‌ها تهیه شده است که برای طراحی آن‌ها هم بیشتر از تصویرسازی استفاده شده است. قاب شاسی‌ها هم فعلاً تک سایز است که به صورت عمودی و افقی کار شده است.

قاب اسامی شهدای کربلا

قاب اسامی شهدای کربلا

۳۰۰۰ اسم

ابعاد: ۵۰ در ۷۰ سانتی متر

آدرس و تلفن سفارشات
تهران، خ طالقانی، خ برادران شهید
مظفر بن بست پخشده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۳۵

www.mahyaco.com

● کم پیش می آید که در طرح ها و پوستر هایی که به مناسبت ایام محرم منتشر می شود طرحی به کل اصحاب امام حسین (ع) اختصاص یابد. همین مسئله بود که باعث طراحی اسامی ۷۲ تن از یاران امام حسین (ع) در کربلا شد. این طرح فعلا به شکل پوستر است که به صورت سفارشی تولید می شود. طرح کار شده در این پوستر از طرفی یک قطره را تداعی می کند که می تواند یک قطره اشک و خون باشد و از طرف دیگر هم حس یک سپهر را به مخاطب القا می کند و از طرف دیگر مانند یک منبع نور است که نور افشانی می کند.

زیارت اربعین

• برای خواندن زیارت اربعین روز مخصوصی وجود دارد و آن روز اربعین است و شاید همین باعث شده که حتی نمونه های زیادی از این زیارت معتبر در بازار وجود نداشته باشد. از طرف دیگر محدودیت هایی که در طول سالیان گذشته برای زیارت قبر امام حسین در روز اربعین وجود داشت هم خود عاملی بود که این زیارت کمتر مورد توجه قرار گیرد. اما با بهبود شرایط امروز در روز اربعین حدود ۱۴ میلیون نفر در روز اربعین زیارت کننده قبر سالار شهیدان هستند و این زیارت را می خوانند و به خاطر نبودن نسخه مستقل این زیارت مجبورند به مفاتیح الجنان مراجعه کنند که مشکلات خاص خود را دارد. از همین جهت نیاز به انتشار مناسب این زیارت وجود داشت و باعث تولید آن شد. در بعضی از روایات در باب اهمیت خواندن این زیارت آمده که از خواندن آن در روز اربعین به عنوان یکی از نشانه های مومن یاد شد شده است. نکته مهم در طراحی این دعا قابل حمل بودن آن است و رعایت شکل معمول ادعیه کوچک یعنی جیبی بودن آن.

تصویر سازی

• فرهنگ تصویری قیام کربلا ضعیف است و با توجه به حرمت کشیدن تصویر معصومین و حساسیت هایی که در نشان دادن تصویر ائمه اطهار وجود دارد کار خاصی در این زمینه صورت نگرفته است. از طرفی نشان دادن گوشه هایی از آن قیام عظیم به قاب تصویر حساسیت هایی دارد و ظرافت هایی می خواهد که کار در آن را کمی سخت کرده است و باعث شده در این زمینه کار خوب زیادی انجام نشود. تصویر سازی یکی از شیوه هایی است که با الهام از آن واقعه می توان در خلق تصویر از این رویداد بزرگ وارد شد و گوشه ای از حوادث عاشورا را نشان داد.

زیارت عاشورا

• زیارت عاشورا را می توان به چند بخش تقسیم کرد و فراز و فرود هایی دارد. در طراحی این دعا سعی شده این مسئله در طراحی در نظر گرفته شود و طراحی هر کدام از این بخش های مختلف متناسب با آن بخش از زیارت طراحی شود تا به خواندن زیارت کمک شود و خواننده متوجه این تغییر فاز های زیارت قرار گیرد و استفاده بیشتری ببرد. طراحی در این زیارت در خدمت متن است و به بهتر خوانده شدن و فهم بهتر آن کمک می کند. در این کتاب قسمت های مختلف تقطیع شده تا به فهم و درک بهتر زیارت کمک شود. در حقیقت فرم به کمک محتوا می آید تا محتوا بهتر دیده شود و تعلیق هایی که در زیارت وجود دارد بهتر نمایان شود.

• محور کلیه ۴۰ تصویر سازی ۱۱ روضه ای است که معمولاً در ۱۱ شب اول محرم خوانده می شود و هر شب به یک روضه خاص اختصاص دارد.

• نحوه تهیه تصویر سازی ها به این صورت بوده است که ۴۰ شعر از شاعران مختلف در وصف این حادثه انتخاب شده و به تصویر گر داده شده و هر کدام از تصویر گران با ارتباطی که با شعر گرفته طراحی را در حال و هوای آن اجرا کرده است.

محیا
سبک زندگی حسینی

• در مجموع ۴۰ تصویر
سازی در یک بسته آماده شده
که هر کدام با ۴۰ تکنیک
متفاوت تصویر سازی شده
است و حدوداً ۴۰ نفر در خلق این
تصویر سازی ها نقش داشته اند.

قیمت: ۵۰۰ تومان
کارت پستال

تصویر سازی

تقویم

با تقویم حسینی هر روزتان را حسینی
آغاز کنید. تقویم. کل یوم عاشورا گفته
اند و تقویم حسینی هم با همین نگاه
تولید شده است تا نه فقط در دهه
اول یا محرم و صفر بلکه هر روز در افق
و ساحت حسین (ع) قرار بگیریم و
هر روزمان با نگاه به امام حسین (ع)
باشد. تقویم حسینی جیبی طراحی
شده است و مناسب انجام کار های
روزانه و شخصی همراه اطلاعات مفید و
مختصری از مناسبت های مذهبی است.

قیمت: ۳۰۰ تومان
سایز: جیبی

تقویم

آدرس و تلفن سفارشات
تهران: خ طالقانی، خ برادران شهید
مظفر، پست پخشده پلاک ۳

۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۲۵

www.mahyaco.com

معرفی محصولات سفره

| برگ ۳۰۰ |

طرح فرشته

دستمال کاغذی

هر عدد ۹۵ تومان

| کاغذی | سایز متوسط

طرح آسمان

لیوان

لیوان
کاغذی

هر عدد ۹۵ تومان

| کاغذی | سایز متوسط

طرح آب

لیوان

لیوان

هر عدد ۹۵ تومان

| کاغذی | سایز متوسط

طرح سپاه اشقیا

هر رول ۹۰۰۰

| کاغذی | طول: ۱۵ متر

طرح فرشته

سفره کاغذی

- برای تهیه این سفره هم سعی شده از بهترین کیفیت استفاده شود و برای همین هم دو لایه تهیه شده است تا دوام بیشتری داشته باشد.

هر عدد ۹۵ تومان

| کاغذی | سایز متوسط

طرح فرشته

لیوان

در طراحی لیوان ها سعی شده با توجه به یک بار مصرف بودن آنها در طرح ها از اسامی متبرکه استفاده نشود تا برای دور انداختن آن مشکلی به وجود نیاید و به همین منظور محور طراحی لیوان ها طرح و نقوش مرتبط با محرم بوده است. به عنوان مثال یکی از لیوان ها (طرح سپاه اشقیا) طوری طراحی شده است انگار که سپاه اشقیا جلوی آب را گرفته اند. این طرح با توجه به بسته شدن آب در کربلا به روی کاروان امام حسین (ع) طراحی شده است.

• سفره امام حسین همیشه مورد توجه عزاداران حسینی بوده اما تا به حال درباره تناسب آن با فضای این طعام آسمانی کاری نشده است. همین انگیزه بود که باعث شد تا سفره ای متناسب با حال و هوای معنوی این ایام طراحی شود. در طراحی و حتی رنگ های به کار رفته در این سفره سعی شده تا فضای معنوی و آسمانی بودن طعام و سفره امام حسین (ع) در نظر گرفته شود. در طرح سفره تمثیلی از فرشته ها انگار طعامی را از آسمان به زمین می آورند و عزاداران حسینی را به یک ضیافت آسمانی دعوت می کنند. ضمن اینکه نوع مواد استفاده شده در تولید و ساخت این محصولات به گونه ای است که کاملاً تجزیه پذیر بود و به هیچ وجه آسیبی به محیط زیست وارد نمی کند.

سفره کاغذی

محرم و عزاداری بر سالار شهیدان دیگر به بخشی جدانشدنی از زندگی تمام دوستداران آن حضرت تبدیل شده است. محرم برای ما فقط یک آیین سنتی نیست و صرفاً یک نمایش و تراژدی محسوب نمی‌شود. محرم اسطوره ما و مصباح هدایتی است در تاریخ بعد از قیام کربلا برای تمام کسانی که به حسین (ع) عشق می‌ورزند. تأثیر محرم و صفر در زندگی و سبک زندگی ما هم به همین نسبت زیاد بوده و کاملاً ملموس است. چیزی که البته نسبت به باز آفرینی آن غفلت داشته ایم و باید دوباره به محیا نگاهی بیندازیم و احیایش کنیم. محیا هم تلاشی است برای این احیای سبک زندگی دینی که بخش مهمی از آن مربوط به محرم می‌شود. بر اساس همین دغدغه محصولات متعددی توسط محیا تا به حال متناسب با این ایام تولید شده است از لباس و تی شرت مردانه بگیر بد تا شال و بوزه عزرا برای آقایان و خانم‌ها و حتی محصولات مانند سربند و مچبند متناسب با فضای محرم. در ادامه بعضی از این محصولات به تصویر کشیده شده‌اند و معرفی می‌شوند.

محصولات محرم

محیا

سبک زندگی حسینی

مانتو

● فعلا یک طرح بیشتر از مانتوهای زنانه تولید نشده است. اما با توجه به تنوع سطح سلیقه بانوان طرح‌های بیشتری نیز برای آینده در نظر گرفته شده است. پوشش حسینی برای بانوان از آن حوزه‌هایی است که تا به حال تجربه نشده و این شاید اولین تجربه جدی در این حوزه باشد.

مانتو

ابعاد: در سه سایز ۳۶ و ۳۸ و ۴۰

۶۰.۰۰۰ تومان

■ محیا
■ سبک زندگی حسینی

الحب لله
محمد بن رسول الله

شال عزاداری ویژه خانم ها

• شال خانم ها در دو مدل طراحی شده و به گونه ای در نظر گرفته شده تا متناسب هر سنی باشد. الگوهای طراحی شده و نوشته های مورد استفاده در این طرح ها هم با توجه به سلیقه خانم ها طراحی شده و متفاوت از طرح های مردانه آن است. تعداد رنگ اضافه در شال های خانمها هم دو رنگ است و یکی بیشتر از آقایان است تا تنوع بیشتری داشته باشد.

شال عزاداری

در دو طرح

۱۵۰۰۰ تومان

آدرس و تلفن سفارشات
تهران خ طالقانی خ برداران شهید
مظفر بن یست بخشده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۶۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۶۶۸۳۳۵
www.mahyaco.com

شال عزای مردانه

۱۰.۰۰۰ تومان

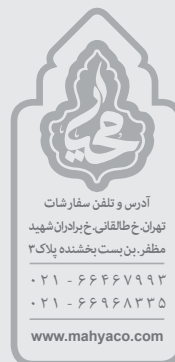
۲ طرح

شال عزای

• استفاده از شال عزاداری در اعیاد و عزاداری مرسوم است. در اعیاد معمولاً از رنگ سفید استفاده می‌شود و در عزاداری‌ها به خصوص محرم و صفر هم از رنگ سیاه، ویژگی شال‌های تولید شده جدید همخوانی بیشتر این شال‌ها با فضای محرم است. شال‌ها در سه طرح طراحی شده و در طراحی آن‌ها از نقوشی که معملاً در کتیبه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد استفاده شده تا در حال و هوای محرم باشد.

لَمَّا جَاءَ الْغَدَاةَ يَوْمَئِذٍ يَسْتَسْقِئُ الْمُؤْمِنُونَ مَاءً بَارِدًا وَهُمْ فِي أَعْيُنِ النَّاسِ عَلَى عَظَمَةِ الْإِسْلَامِ

آدرس و تلفن سفارشات
تهران: خ طالقانی - خ برادران شهید
مظفر، پل بست پخشنده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۲۵

www.mahyaco.com

محیا

سبک زندگی حسینی

• برای مردان سه طرح شال طراحی شده
که هر سه تک رنگ است و محدودیت سنی
خاصی هم برای استفاده آن وجود ندارد.

۱۰.۰۰۰ تومان

۲ طرح

شال

جامه عزای مردانه

۴۵.۰۰۰ تومان

۲ طرح

لباس خدام

است و این رنگ در این ایام تبدیل به یک پیام شده است اما در همین قالب و با در نظر گرفتن رنگ سیاه می توان طرح های متنوعی را تولید کرد.

• جامه های عزای مردانه متنوع ترین محصولات تولید شده سبک زندگی حسینی است این جامه عزاها امسال در ۲۳ طرح مختلف تولید شده و تنوع زیادی دارد.

بعضی با نوآوری مخالفند چون فکر می کنند این ارزش هاست که نو می شود در صورتی که تنوع در این قبیل پوششها مربوط به شکل و فرم کار است و نوآوری در آن به معنی تجدید نظر در ارزشها نیست. می توان در زمانی که همه چیز نو به نو می شود کمی با انعطاف بیشتری به سبک زندگی حسینی نگاه کرد و تنوع بیشتری در نوع پوشش عزاداری ها در نظر گرفت. اصل، مشکی پوشیدن

• با اینکه لباس مشکی مهمترین پوشش محرم است اما تنوعی در طرح های پوششهای مردانه به خصوص جامه عزاها وجود ندارد. برای انتخاب لباس مشکی گزینه های متفاوتی وجود ندارد و بیشتر طرح های بازار از فرمت های ثابتی پیروی می کنند. به خصوص برای جوانان که تنوع سلیقه بیشتری دارند و به این راحتی ها مدلی را انتخاب نمی کنند گزینه هایی برای انتخاب وجود ندارد.

محیا

سبک زندگی حسینی

آدرس و تلفن سفارشات
تهران، خ طالقانی، خ برادران شهید
مظفر، بن بست بخشنده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۳۵
www.mahyaco.com

۲۳۰۰۰ تومان

لارژ و ایکس لارژ

جامه عزّا

رنگ مشکی اش و در جای قلب طرح و نقشی با این عبارت نقش بسته که «قبره فی قلب من والاه» به مخاطب القا می کند که قلب او می تواند جایگاه قبر مولایش باشد.

• برای کسانی که دوست ندارند لباس ساده بپوشند و خیلی تصویری هستند می توانند حداقل در ایام محرم و عزاداری از این لباس ها استفاده کنند.

روی آن ها چاپ صورت گرفته است . بعضی از جامه های عزّا پشت و رو چاپ دارد و بعضی از آن ها فقط یک روی آن چاپ دارد .

• برای طراحی جامه های عزّا ابتدا عباراتی انتخاب شده است و بعد از آن طراحی ها بر اساس متن عبارت و پیامی که عبارت منتقل می کند انجام شده است . مثلاً لباس عزایی که در زمینه

• جامه عزّا مهمترین پوشش حسینی در عزاداری هاست و بنابر قاعده ای که در طول این سالها وجود داشته و آن چیزی که در سنت و سیره اهل بیت هم آمده است و به آن سفارش شده است محرم ها مستحب است جامه ای عزّا سیاه پوشیده شود .

• فرم طراحی لباس ها ثابت است اما با سه شیوه

مانتو

ابعاد: در سه سایز ۳۶
۴۰ و ۳۸ و

۶۰.۰۰۰ تومان

۱۵۰۰۰ تومان

۲ طرح

شال عزا

کوچک ۱۱۰۰ تومان
متوسط ۱۳۰۰ تومان
بزرگ ۱۵۰۰ تومان

سه سایز

پیکسل

۲۳۰۰۰ تومان

لارژ و ایکس لارژ
۲۳ طرح

جامه عزا

آدرس و تلفن سفارشات
تهران، میدان بهارستان، نرسیده
به چهارراه سرچشمه، انتهای
خیابان صیقلی پور، مجموعه
فرهنگی شهدای انقلاب اسلامی
۰۲۱-۳۵۰۲۴۰۰۰
www.mahyaco.com

۲۳۰۰۰ تومان

لارژ و ایکس لارژ
۲۳ طرح

جامه عزا

هنگام خرید به نشان
انحصاری محیا توجه
فرمایید

۴۵.۰۰۰ تومان

دو طرح

لباس خدام

آدرس و تلفن سفارشات
تهران-خ طالقانی-خ برادران شهید
مظفر، پن بست پخشده پلاک ۳
۰۲۱ - ۶۶۴۶۷۹۹۳
۰۲۱ - ۶۶۹۶۸۳۳۵
www.mahyaco.com